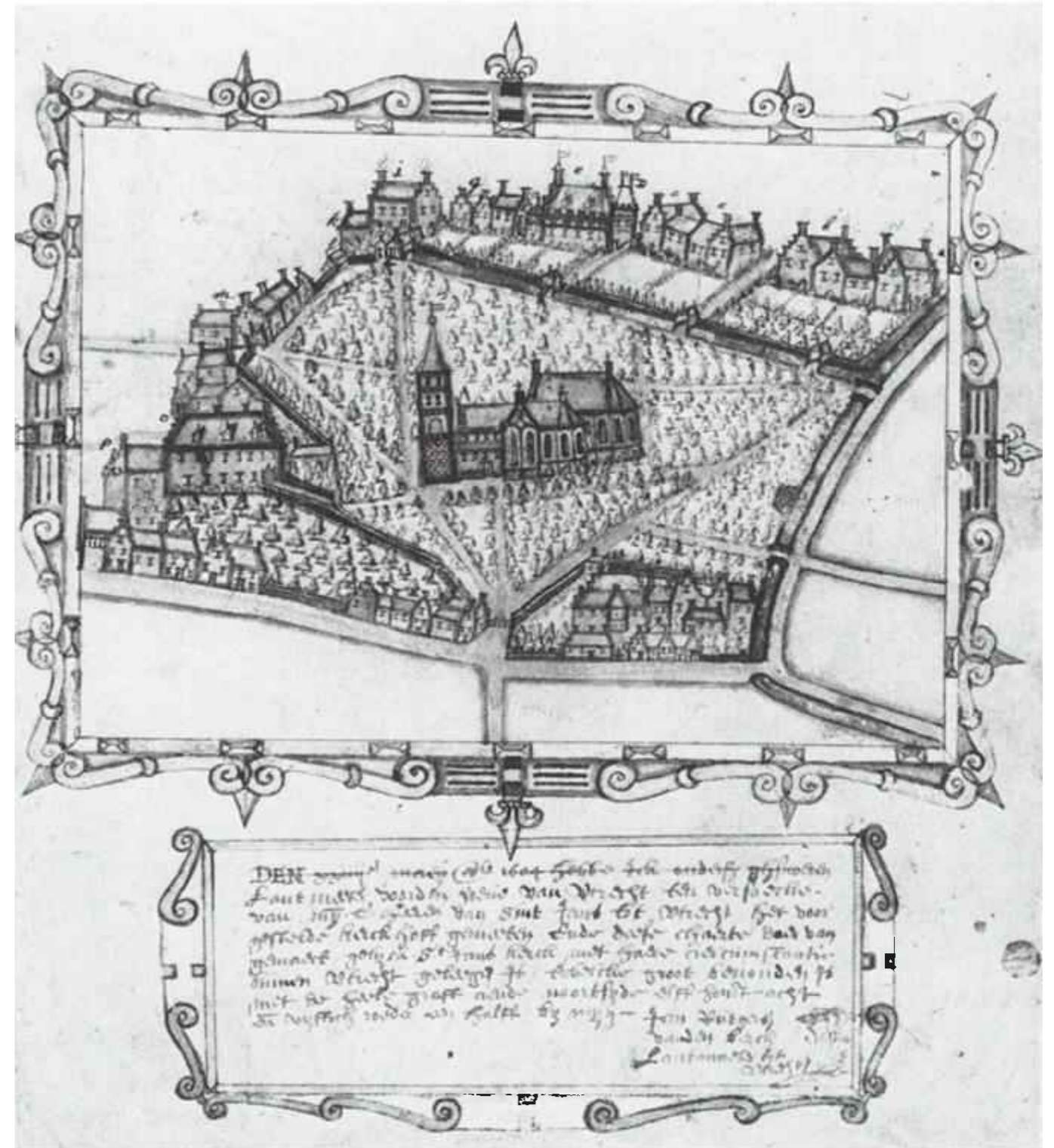

PTHU IN DE JANSKERK

COMMISSIE OMGEVINGSKWALITEIT UTRECHT
SUBCOMMISSIE 30 SEPTEMBER

VAN
HOOGEVEST
ARCHITECTEN

Het Janskerkhof in 1604

VERSLAG COU

Subcommissie Erfgoed, 8 juli kamer S2

Aanwezig: _____

Afwezig:

Verslag

6. Janskerkhof 26

RV / 0016695

Aanvraag omgevingsvergunning voor het bouwen van collegeruimten in de kerk

Aanvraag : Protestantse Theologische Universiteit (PthU)

Ontwerp : Van Hoogvest Architecten

Toelichting : [REDACTED] Adviseur Monumenten (gemeente Utrecht)

De aanvraag betreft het bouwen van colleggeruimten in de Janskerk. De aanvraag is al meerdere keren als vooroverleg besproken met de commissie. De opmerkingen van het vooroverleg zijn in de huidige aanvraag verwerkt. De commissie is in hoofdlijnen zeker positief over het plan, maar heeft nog wel een aantal aandachtspunten met betrekking tot de verdere uitwerking:

- De vouwwand tussen de collegezalen is op de plattegrond getekend als volledig dichte wand, maar in het detail H.03 als dichte wand met aan beide zijden een transparant deel. De commissie heeft de voorkeur voor de vouwwand met transparante zijdelen. Hierdoor blijft de zichtlijn vanuit de entree tot aan het koor in alle situaties behouden.
- In de doorsneden is het vloerlicht niet getekend. Ook zijn er geen details getekend van het vloerlicht. Deze dienen te worden aangeleverd.
- De kast onder de trap lijkt erg standaard uitgevoerd. Dit moet meer als één geheel, als een 'meubelstuk' worden ontworpen en onderdeel zijn van het geheel.
- Ook aandacht voor de aansluiting tussen het 'meubelstuk' met de collegezalen en de bestaande vloeren boven de entree. Het lijkt nu zo aan elkaar 'geplakt' dat er twijfel is of er nog sprake is van een losstaand 'meubelstuk' in de kerk. (Doorsnede vestibule-entree, detail V.01). Fundamentele vraag: waar begint het meubel, aan het begin of het eind van de trap?
- Er moet nog een doorsnede komen over het entreegebied, kijkend naar de trap.
- De trap lijkt op de nieuwe tekening trapbomen te hebben. De trap moet verder worden uitgewerkt en gedetailleerd als onderdeel van het 'meubelstuk'. (En niet als standaard trap).
- De cassettes in de dakrand op de kopse zijde van het meubel (koorzijde) zijn niet uitgelijnd met de cassettes in het plafond. Is uitlijning hier mogelijk?
- De balustrade van de trap is nu erg standaard uitgewerkt. Deze wordt bij voorkeur meegenomen in de detaillering van de balustrade op het dek.
- Er zijn erg te weinig details. Plaatverdelingen, aansluitingen, trapleuning enz. en met name ook details van het meubel in de kapel. Graag meer details aanleveren.
- De commissie is het nog niet eens met de voorgestelde positie van de wenteltrap. Ze is er nog niet van overtuigd dat er geen andere constructieve mogelijkheden zijn. Ze adviseert nader onderzoek te doen en plussen en minnen van beide varianten op een rij te zetten (ruimtelijk, vanuit de gebruiksmogelijkheden en constructief).

Conclusie: aanhouden

VERSLAG RCE

				Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed <i>Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap</i>	
<p>> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort</p>					
College van B&W van Gemeente Utrecht T.a.v. [REDACTED] (Adviseur Monumenten) Postbus 16200 3500 CE Utrecht		Smallepad 5 3811 MG Amersfoort Postbus 1600 3800 BP Amersfoort www.cultureelerfgoed.nl			
		Contactpersoon [REDACTED]			
		D50-verzoeknummer Uw kenmerk: 20250520 01657 000			
		Onze referentie 1721868			
Datum 18 juli 2025					
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit					
Naam Janskerk Adres Janskerkhof 26 Postcode/plaats 3512BN Utrecht Gemeente/provincie Utrecht; Utrecht; Monumentnummer 36169					
<p>Geacht college,</p> <p>Op 20 juni 2025 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 4.32 lid 1 onder b, van het Omgevingsbesluit (Ob). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.</p> <p>Advies Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden het volgende voorschrift:</p> <p>-Voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een gespecialiseerd adviesbureau een nulmeting te worden uitgevoerd van de huidige akoestiek en dienen de gevolgen van de voorgestelde ingrepen te worden doorgerekend. Op basis hiervan kan worden bepaald of mitigerende maatregel nodig zijn om het orgel ook in de toekomst goed te laten klinken. Indien op basis van deze analyse maatregelen nodig blijken, dienen deze in voorligend plan te worden geïntegreerd.</p> <p>Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.</p>					

	<p>Onze referentie 1721868</p>
<p>Het plan</p> <p>In voorliggend plan wordt de Janskerk geschikt gemaakt voor onderwijsactiviteiten van de Protestantse Theologische Universiteit. De wens bestaat de kerkruimte te voorzien van collegezalen, ruimtes voor kleinere bijeenkomsten en zelfstudieplekken. De nieuwe functies worden voornamelijk gehuisvest in en rond een nieuw toe te voegen inbouwwolume in het schip. De noorderkapel wordt met glas afgesloten van de kerk en ingericht als ruimte voor 'oefenpreken'. Ook vinden wijzigingen plaats in de vestibule en aanpalende ruimtes aan de voorzijde van de kerk. In het transept en het koor vinden – met uitzondering van inpassing van toegankelijkheidsmaatregelen – geen aanpassingen plaats. Deze ruimte blijft ook na de transformatie beschikbaar voor kerkdiensten. Wijzigingen aan het exterieur blijven met het aanbrengen van twee luchtroosters in het dakvlak zeer beperkt. Verduurzamingsmaatregelen aan de vensters maken geen deel uit van deze vergunningsaanvraag.</p> <p>Motivering</p> <p>De RCE is door de gemeente Utrecht in een vroeg planstadium betrokken en in verschillende stadia om adviezen gevraagd. Sinds februari 2024 hebben diverse overleggen en locatiebezoeken plaatsgevonden. Op 17 april 2025 heeft de RCE een pre-adviesbrief verstrekt (referentie 1506659). Mijn beoordeling van het voorlopig ontwerp was toen:</p> <p><i>De Janskerk is een rijksmonument met een bijzonder lange bouw- en gebruiksgeschiedenis en hoge historische en monumentale waarde. Ik stel vast dat alle betrokken partijen zich hier terdege van bewust zijn. Dat komt mede tot uiting in de uitgebreide bouwhistorische en waardestellende analyses die voorafgaand aan deze opgave zijn gemaakt.</i></p> <p><i>Ook bij de uitwerking van de voorlopige ontwerpplannen is een hoge mate van zorgvuldigheid betracht. De voorgestelde functie past bij de geschiedenis van deze kerk, die eerder in de geschiedenis al eens als bibliotheek heeft gediend. Het geschikt maken van de noorderkapel als ruimte voor 'oefenpreken' vraagt geen aanpassingen die het monumentenbelang schaden.</i></p> <p><i>In het schip zijn de gevolgen ingrijpend. Verschillende ruimtelijk indelingen zijn overwogen (o.s. gestapelde lokalen voor het west-venster), maar inmiddels voorziet het plan in de inbouw van een fors één laags volume. Het dak van de inbouw is toegankelijk vanuit het entreegebied. Dit voorstel heeft stevige invloed op de beleving van de kerkruimte. De zichtlijnen in de lengterichting van de kerk worden beperkt evenals de beleving van de kenmerkende boogstructuren tussen het schip en de zijbeuken.</i></p> <p><i>Anderzijds voegt het zicht vanaf het dak van de inbouw een nieuwe beleving toe.</i></p> <p><i>Of dit concept een voor het monument acceptabele oplossing biedt hangt in mijn optiek vooral af van de volgende aspecten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De realisatie van de inbouw en bijbehorende installatietechniek dient fysieke schade aan monumentale onderdelen (denk bijvoorbeeld aan grafzerken) te minimaliseren (reversibiliteit); - Door een transparante vormgeving (en doordacht gebruiksprotocol) van de inbouw dienen de zichtlijnen zo veel mogelijk beleefbaar te blijven; - Het onderscheid tussen oudbouw en nieuwbouw dient helder afleesbaar te zijn in vormgeving en materialisering; 	<p>Pagina 2 van 4</p>

Onze referentie
1721868

- *Zorgvuldige planuitwerking en detaillering.*

Kijkend naar de DO stukken zoals die inmiddels voorliggen (laatste stukken gedeeld op 16 juli) stel ik vast dat het plan op een dusdanige wijze verder is uitgewerkt dat het beoogde programma op een overtuigende manier is ingepast en de negatieve impact op de monumentale waarden zijn geminimaliseerd.

Bij de inpassing van de nieuwe functies, inclusief bijbehorende installatietechniek en ingrepen ten behoeve van de toegankelijkheid, is naar mijn oordeel zeer zorgvuldig te werk gegaan. Hierdoor is -gegeven het vrij forse programma- de ruimtelijke en fysieke impact van het plan op de monumentale waarde van de Janskerk geminimaliseerd.

Er is echter nog één aspect dat naar mijn overtuiging nu nog niet de aandacht heeft gekregen die het verdient. Dat is de akoestiek.

In het vooroverleg is akoestiek wel benoemd geweest, maar ik zie het niet terug in de stukken. Voorliggende plan zal zeker een effect hebben op dit aspect. Ik adviseer dat voorafgaand aan de werkzaamheden een nulmeting wordt gedaan van de huidige akoestiek en dat de gevolgen van de ingrepen worden doorgerekend. Uit een dergelijke analyse kan naar voren komen of mitigerende maatregelen nodig zijn om het orgel ook in de toekomst goed te laten klinken. Ik adviseer aandacht voor dit aspect te borgen door dit als voorschrift op te nemen in de vergunning.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij 'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwen en groene rijksmonumenten' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift verleende omgevingsvergunning

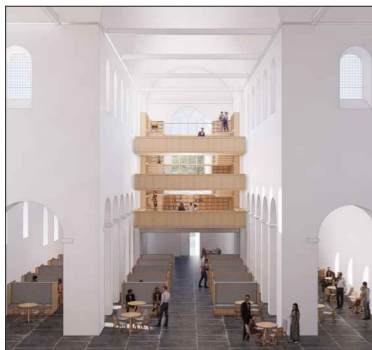
Graag wijs ik u op de verplichting in artikel 10.22a van het Omgevingsbesluit om de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap binnen een week na verlening van een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit een afschrift van de vergunning toe te zenden. Dit kan door toezending aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, via de Samenwerkingsfunctionaliteit van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Pagina 3 van 4

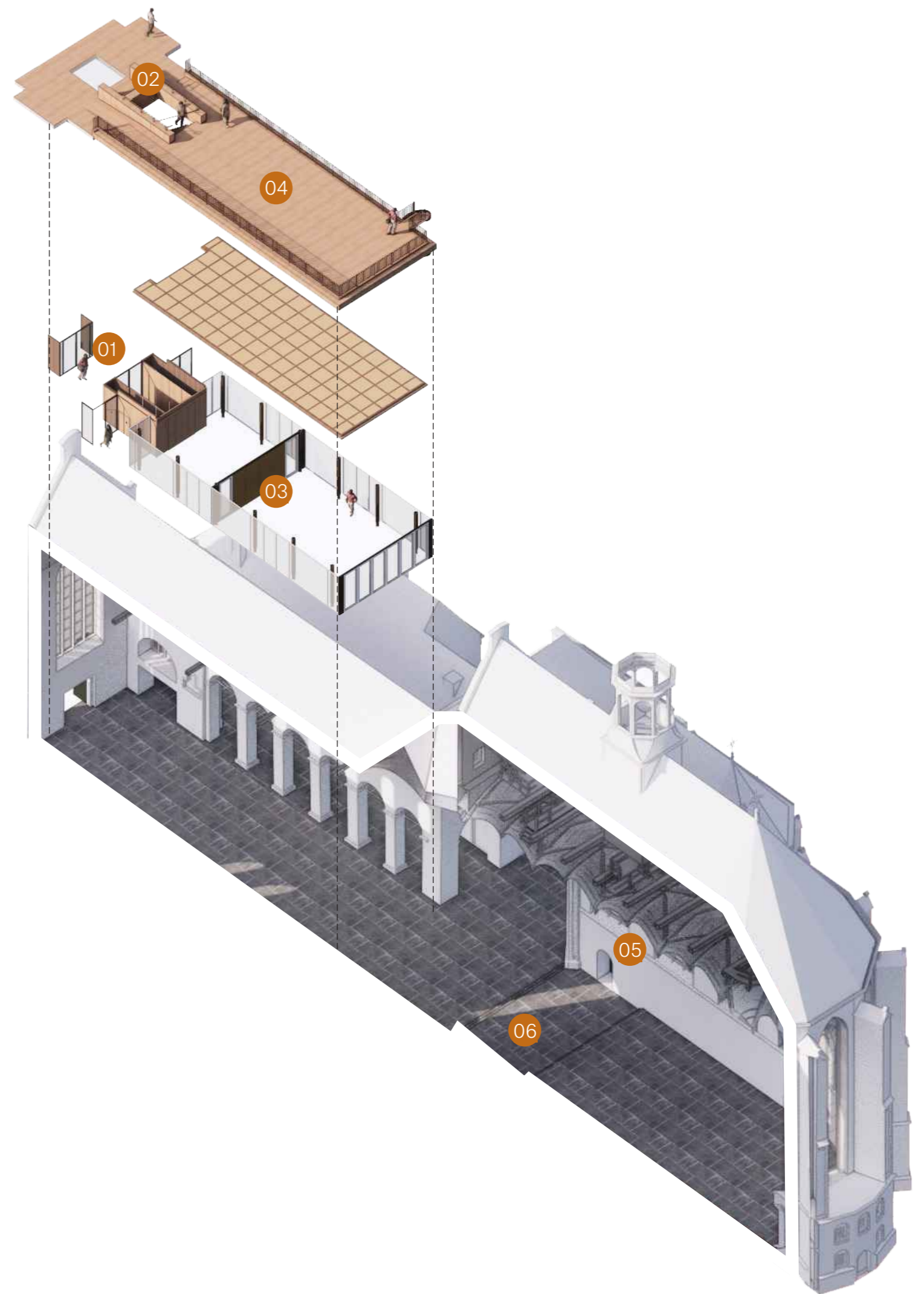
TERUGBLIK

doorontwikkeling en detaillering ontwerp

TER BESPREKING

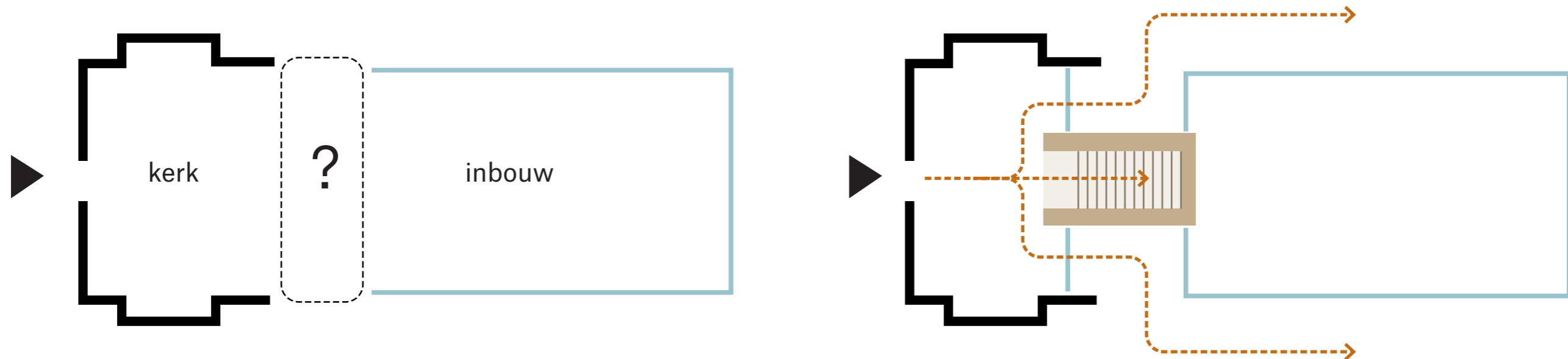
1. vestibule
2. meubelstuk
3. collegezaal
4. daklandschap
5. kapel
6. integrale toegankelijkheid

1. VESTIBULE

WAT IS DE KERK?

WAAR BEGINT HET MEUBELSTUK?

1. VESTIBULE

vestibule als warm ontvangst van de stadkerk

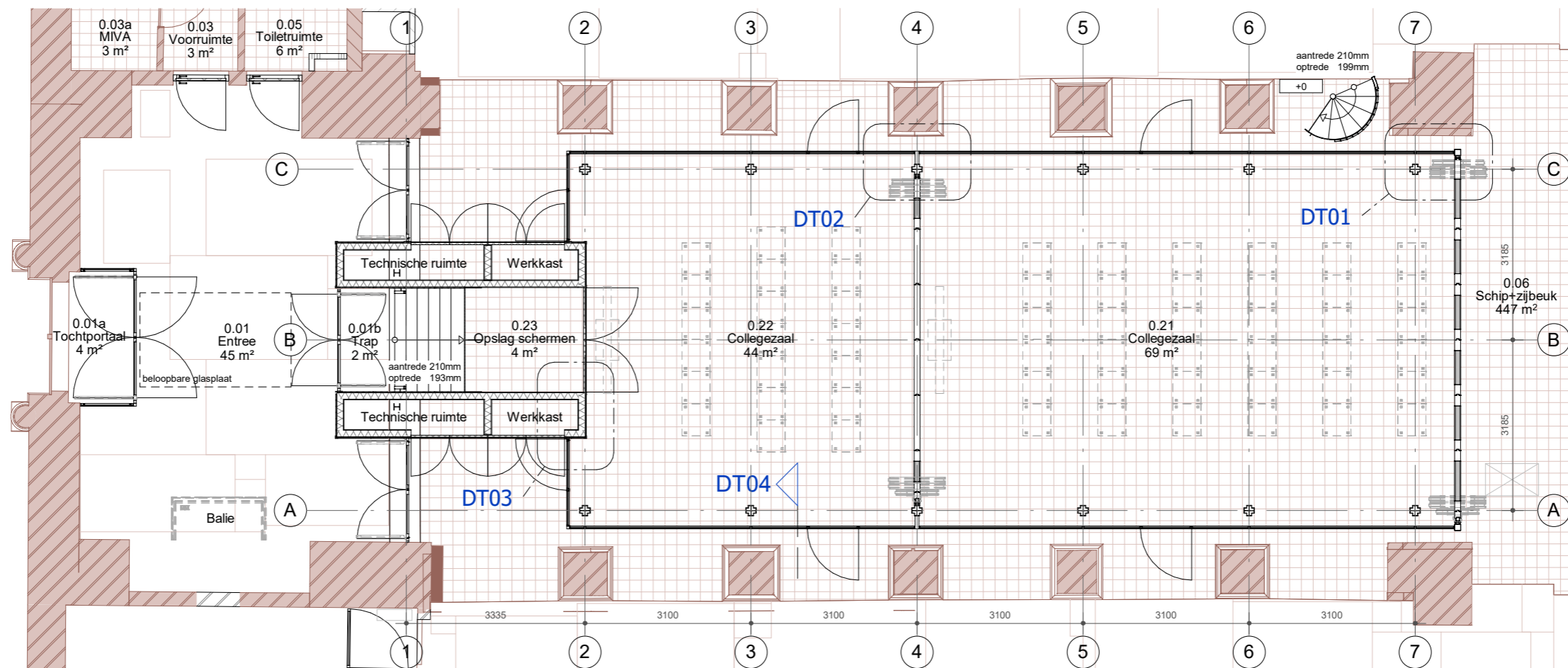
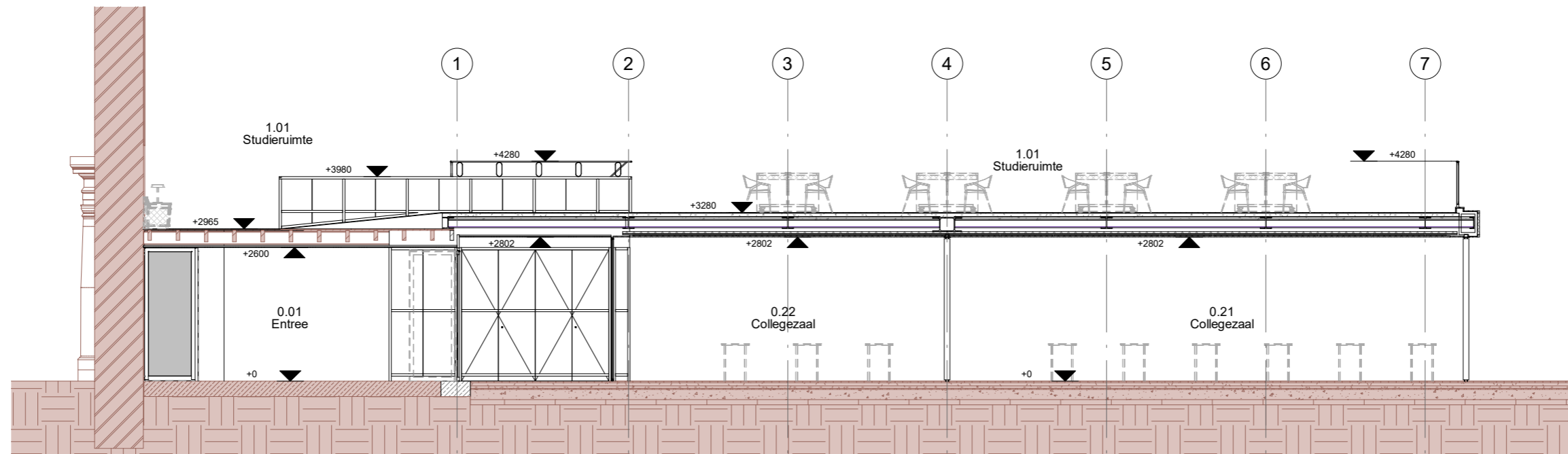

1. VESTIBULE

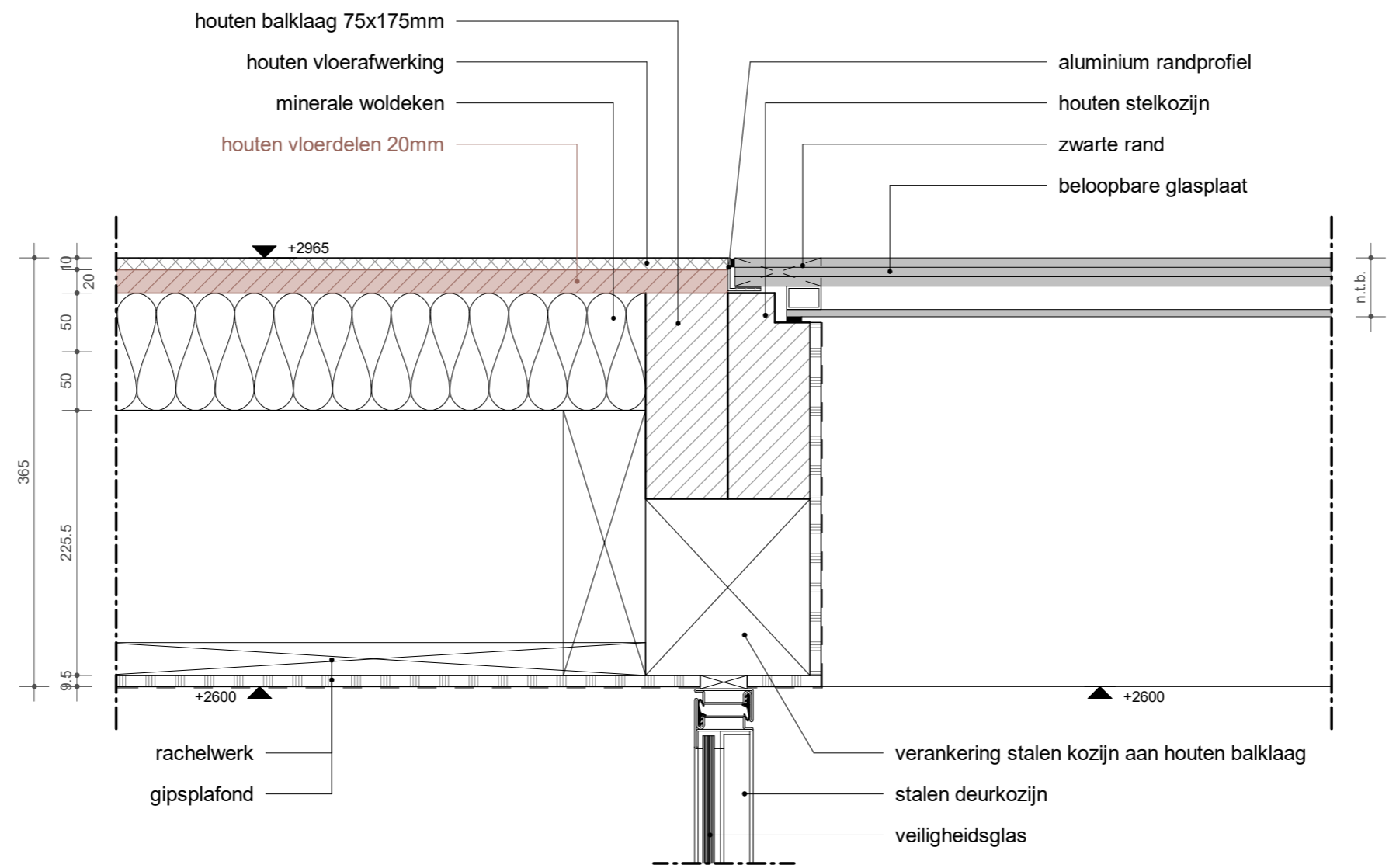
entree tijdens collegedag

1. VESTIBULE

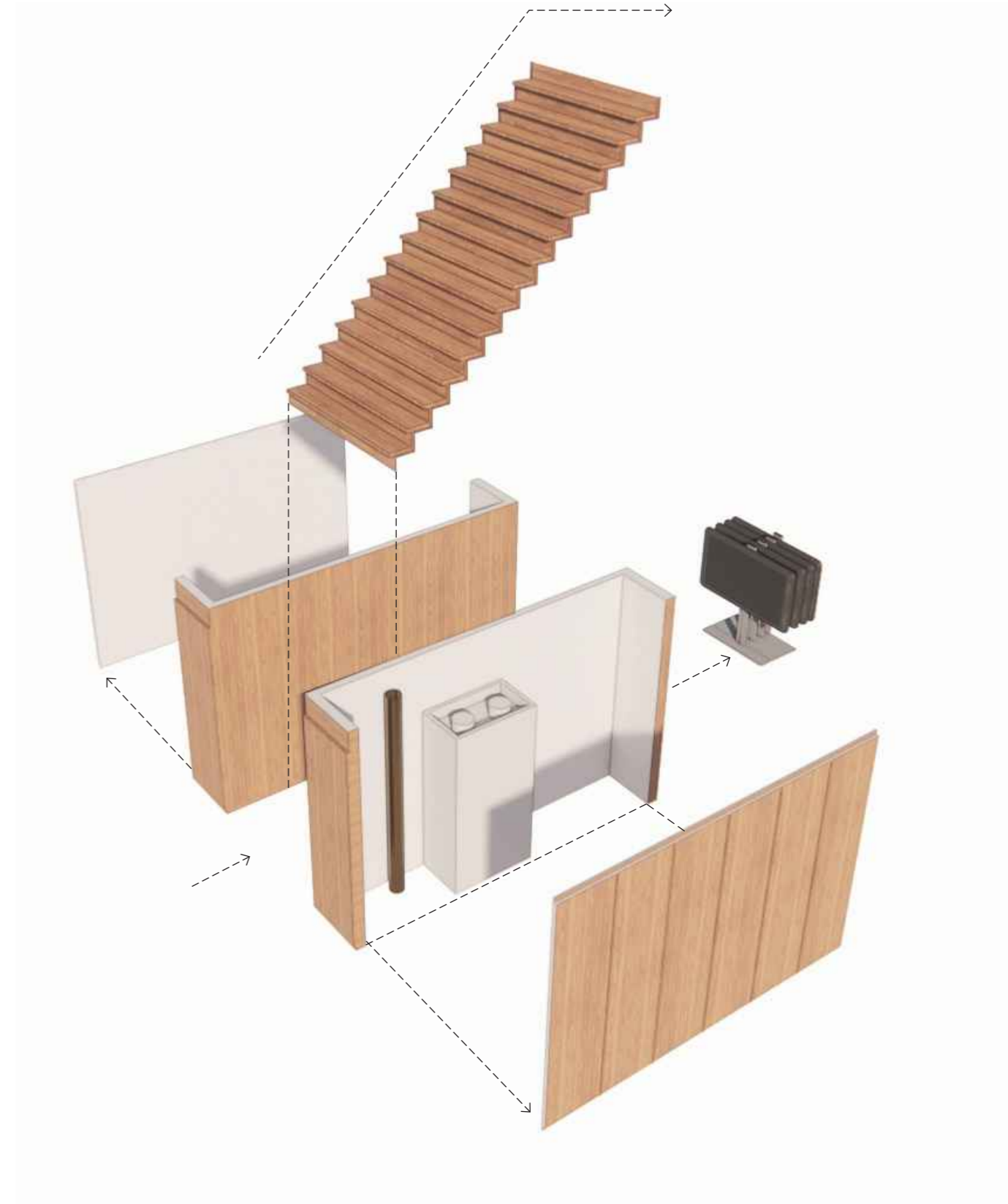

1. DETAIL DAKLICHT

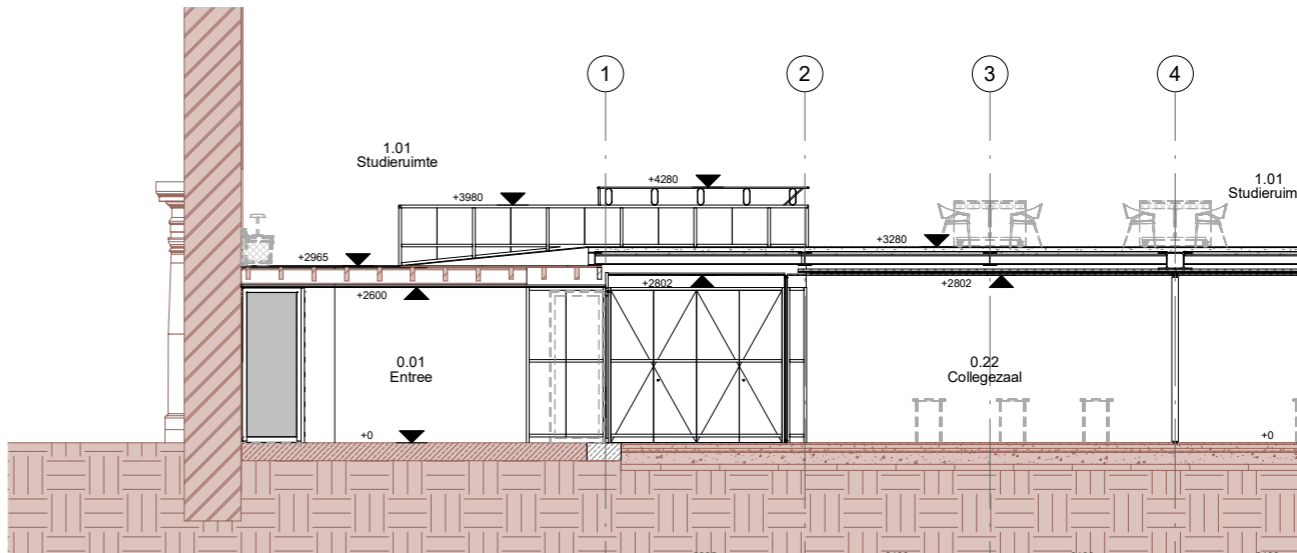
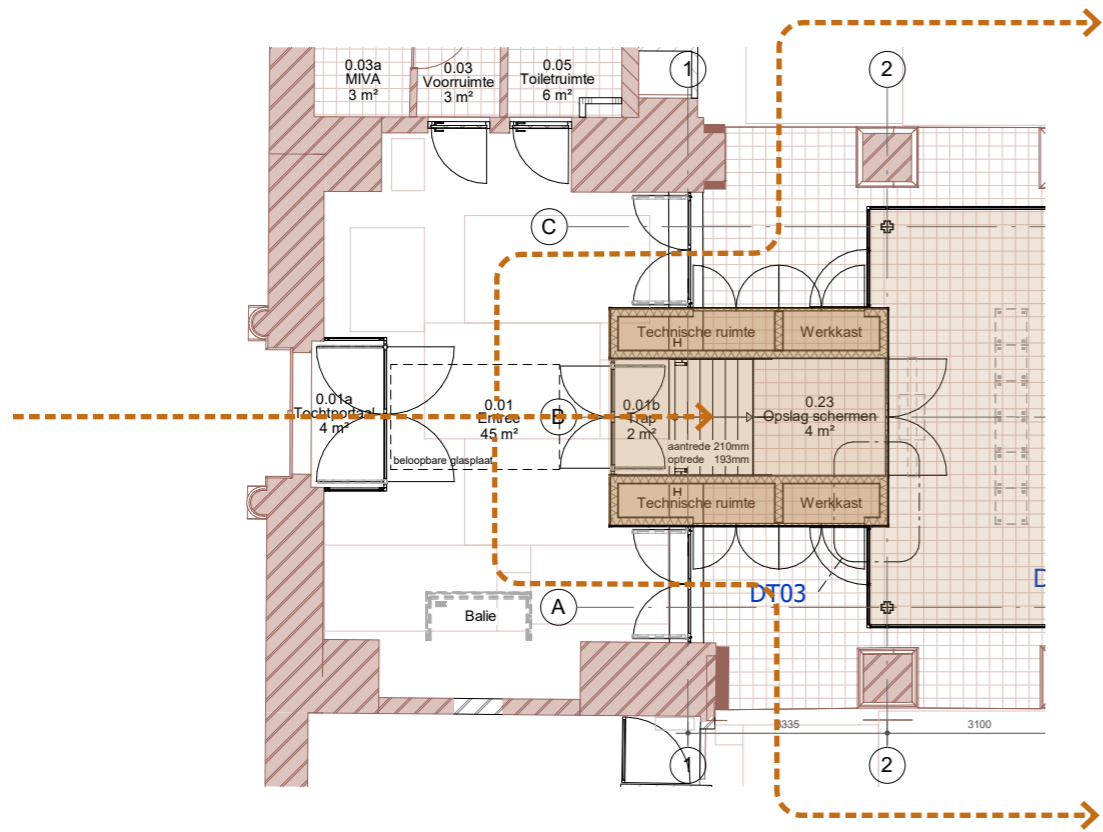

2. MEUBELSTUK

trap als multifunctioneel meubel ontworpen

2. MEUBELSTUK

vestibule

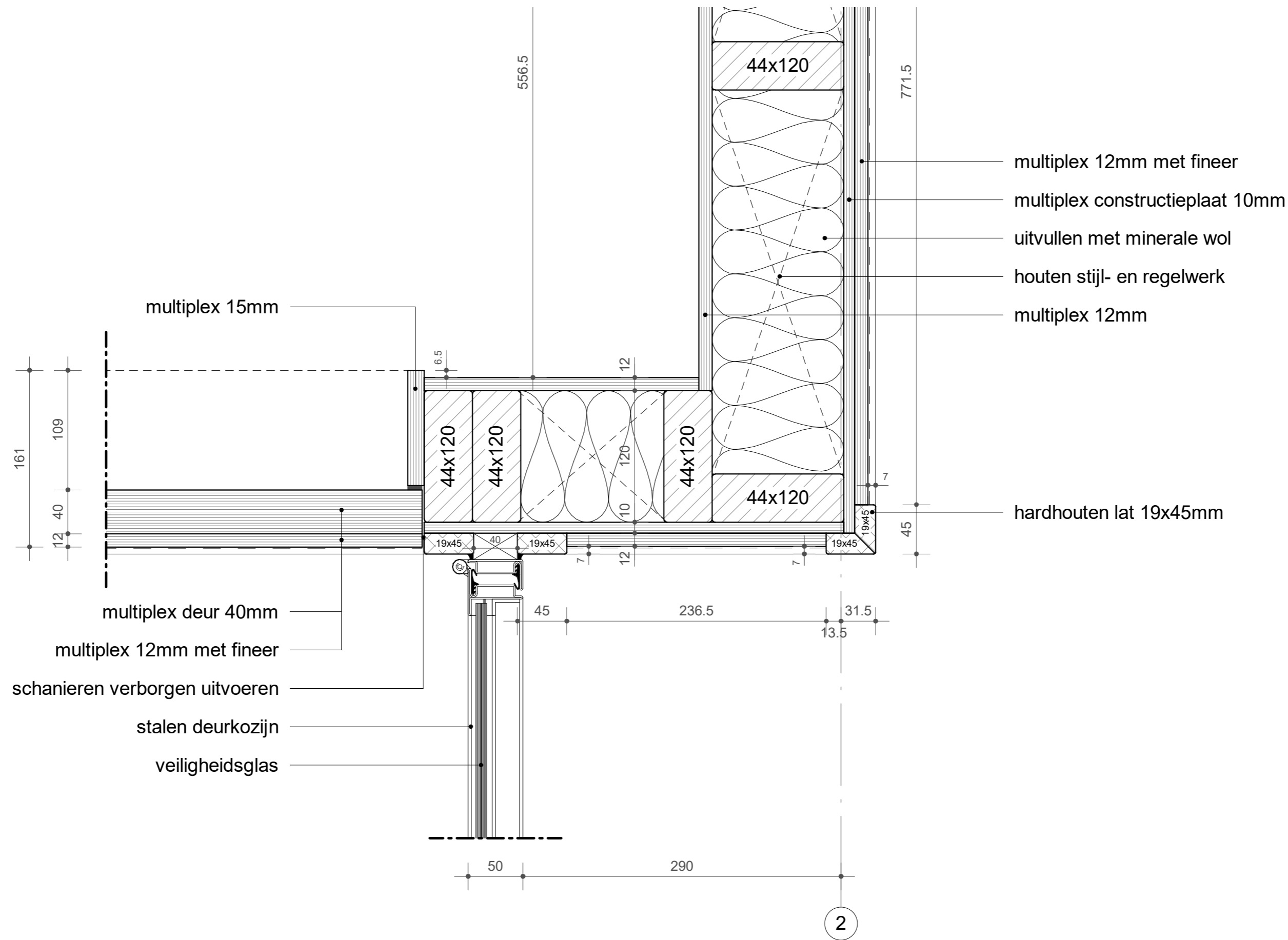

hal

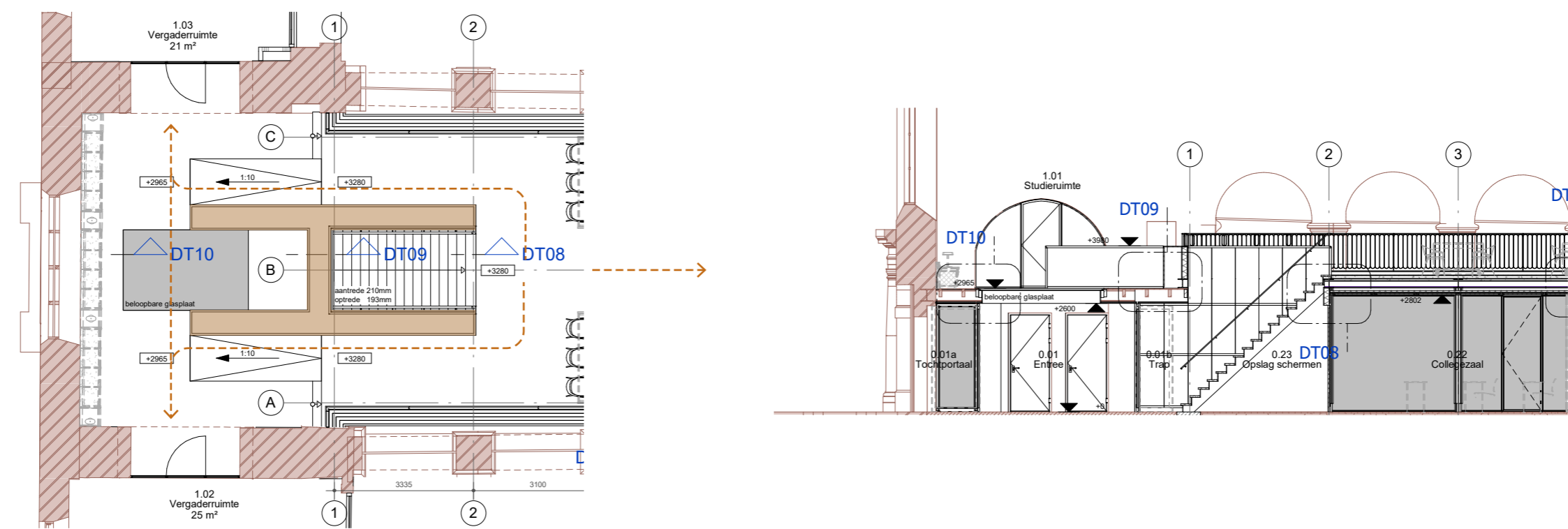

collegezaal

2. HOEKDETAIL TRAPMEUBEL

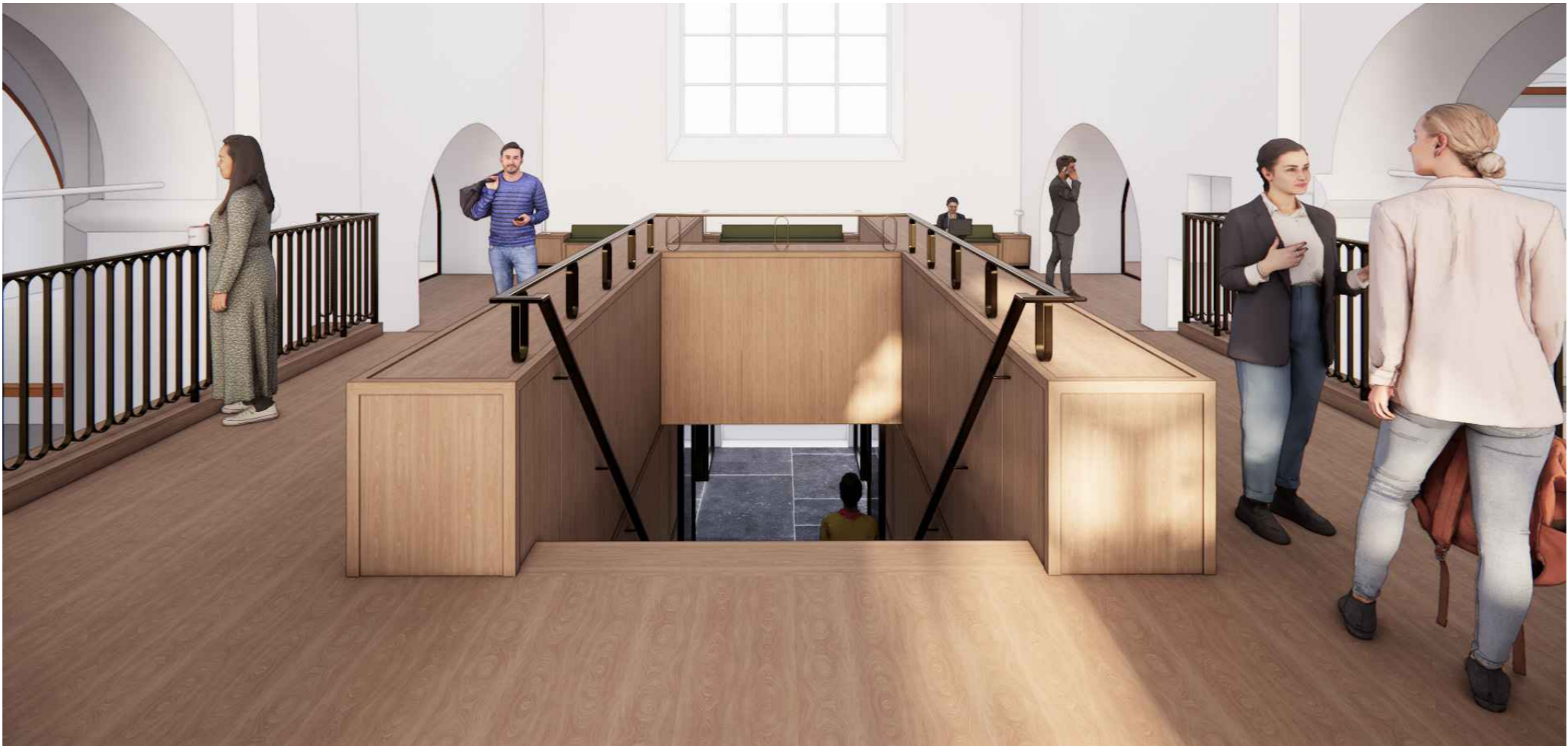

2. MEUBELSTUK

ontmoeten in het westwerk

vergaderruimte
zuidbeuk

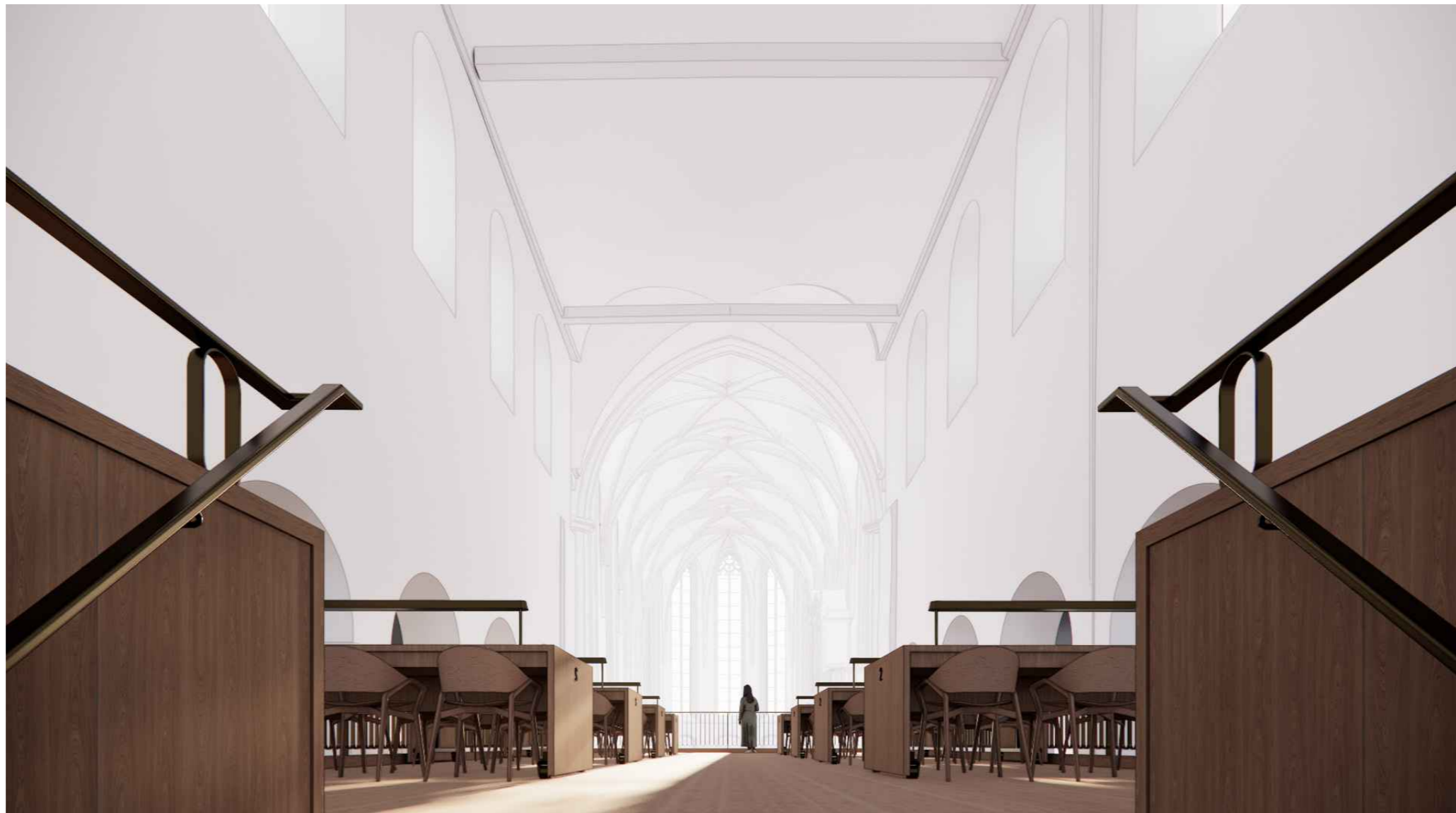

vergaderruimte
noordbeuk

studeren op het dek

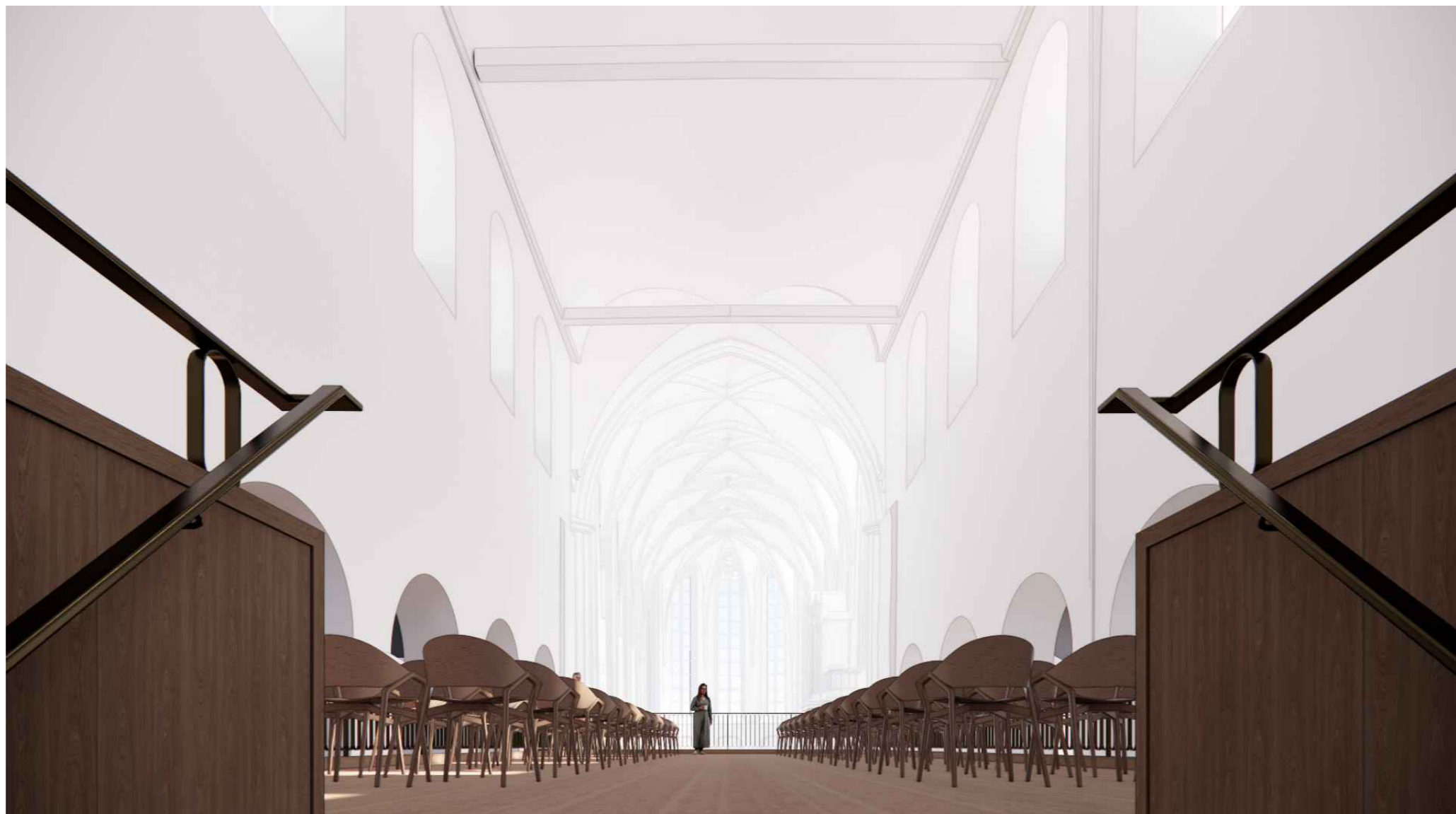
2. MEUBELSTUK

daklandschap als toegevoegde waarde aan de kerk

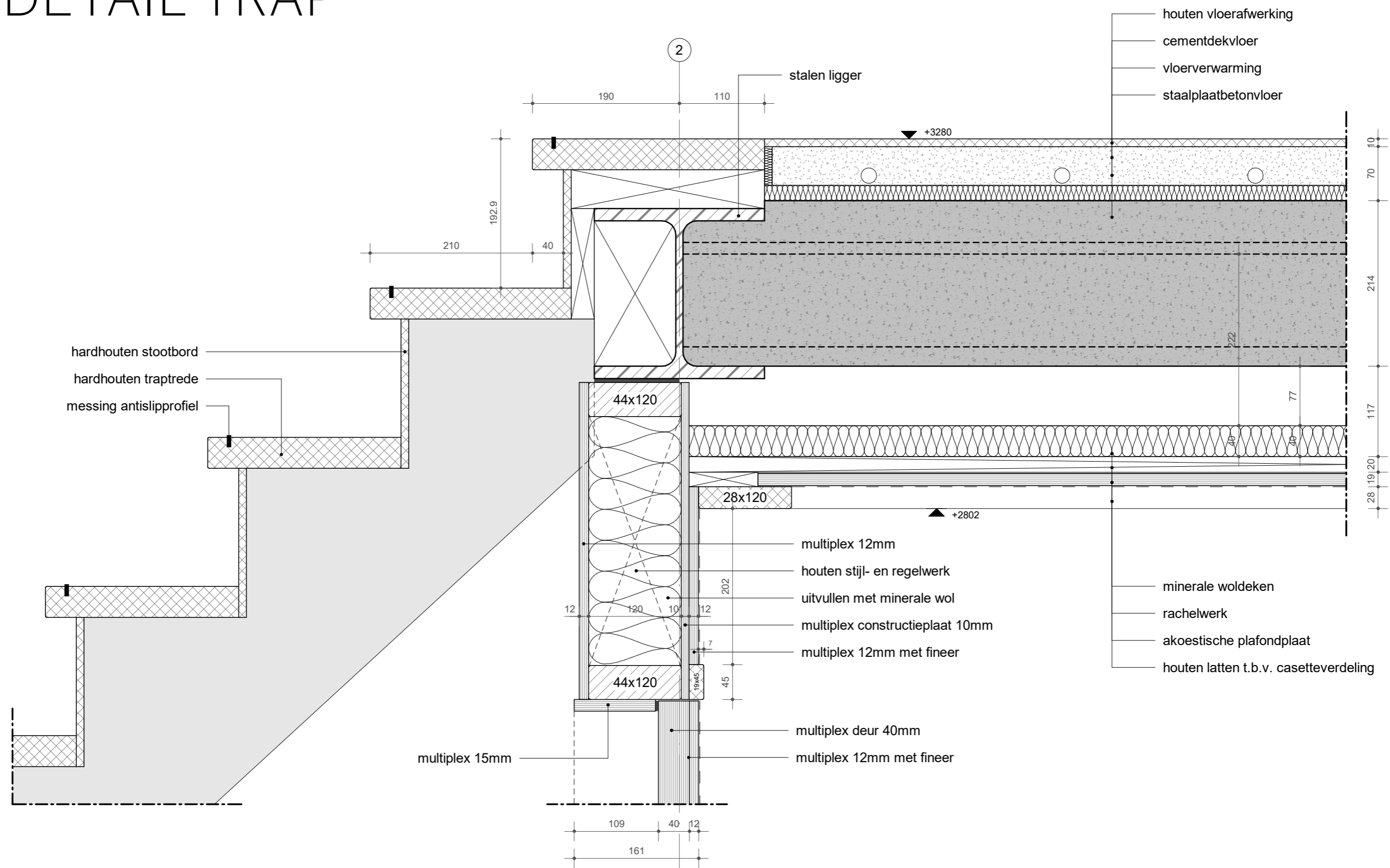

2. MEUBELSTUK

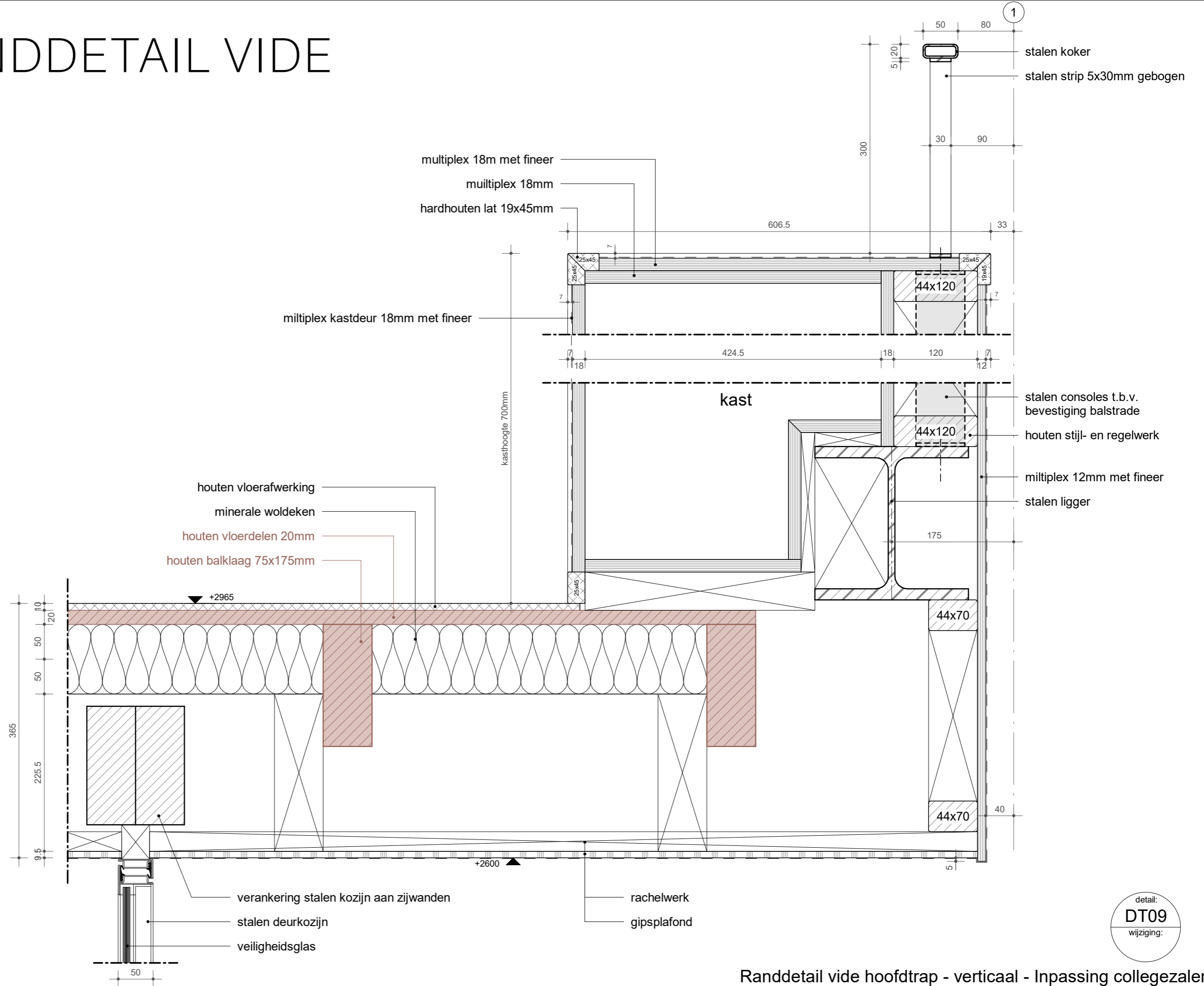
lezing in de Janskerk

2. DETAIL TRAP

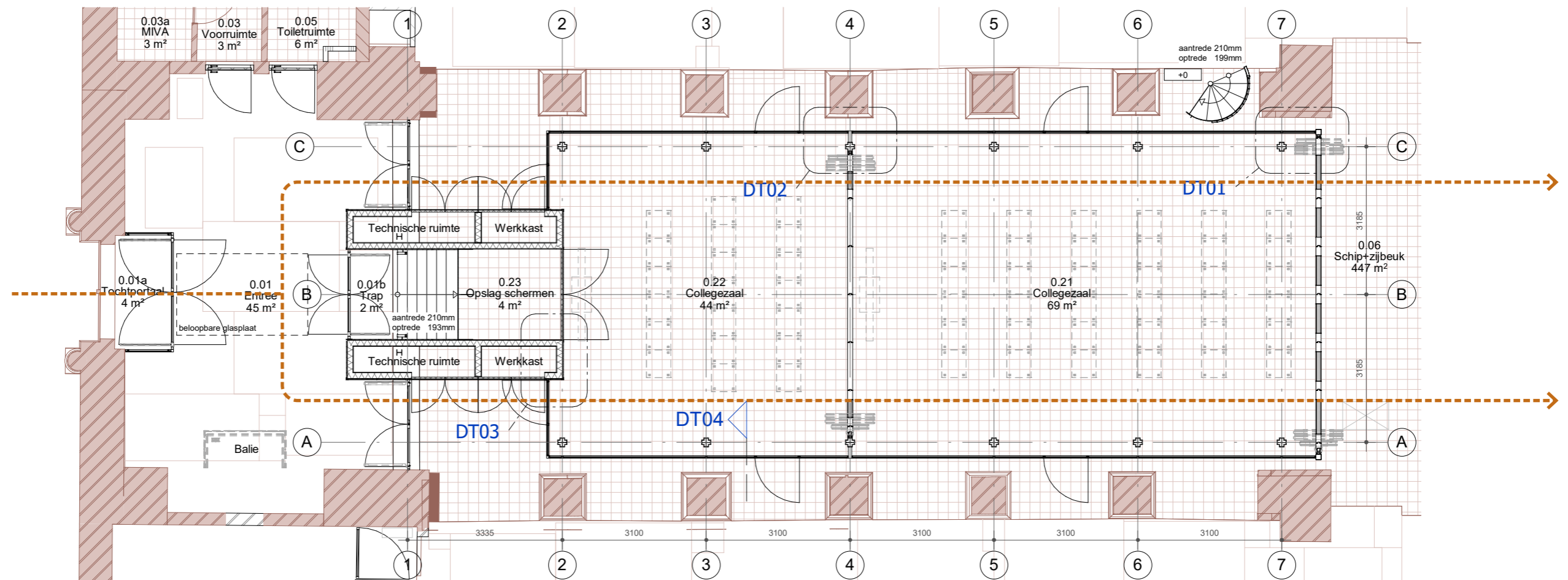
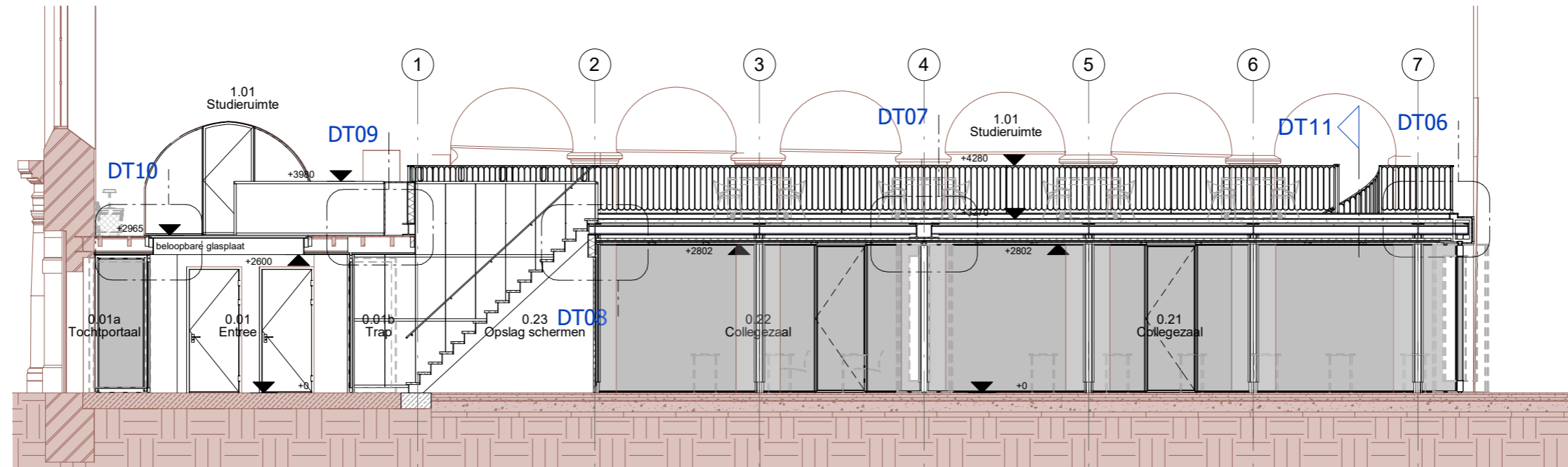

2. RANDDETAIL VIDE

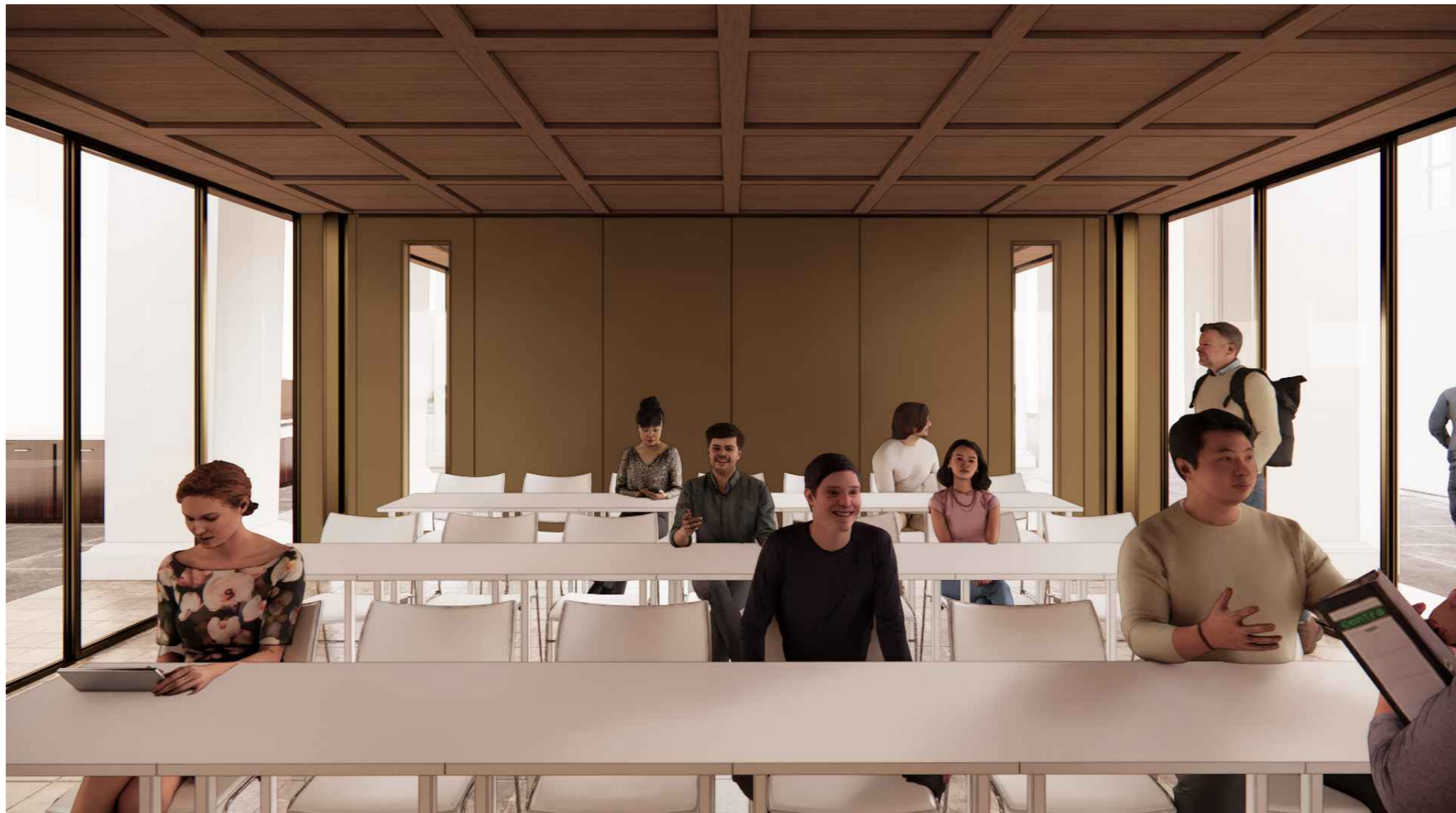
Randdetail vide hoofdtrap - verticaal - Inpassing collegezalen

3. COLLEGEZAAL

3. COLLEGEZAAL

collegezaal klein

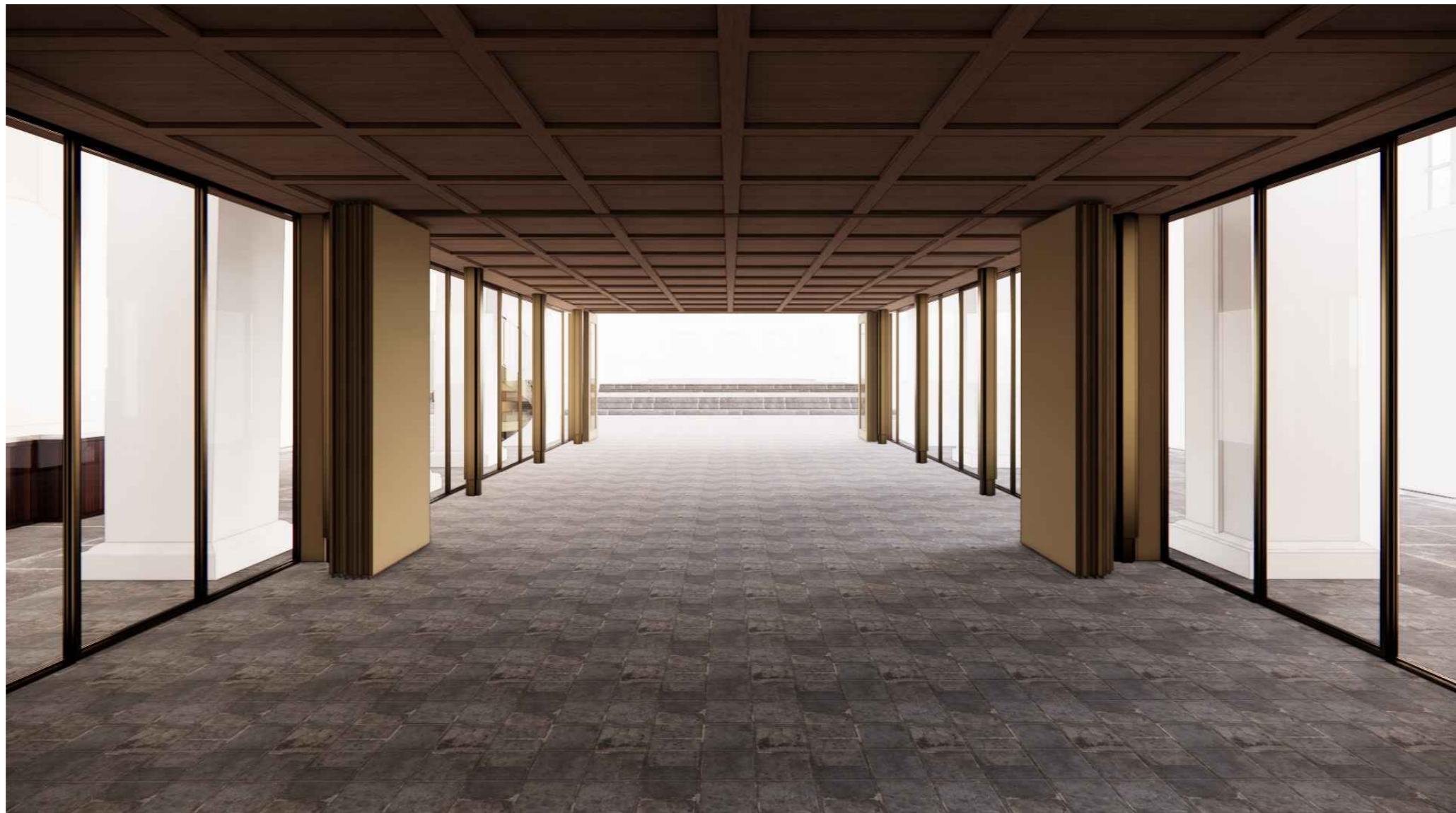
3. COLLEGEZAAL

collegezaal groot

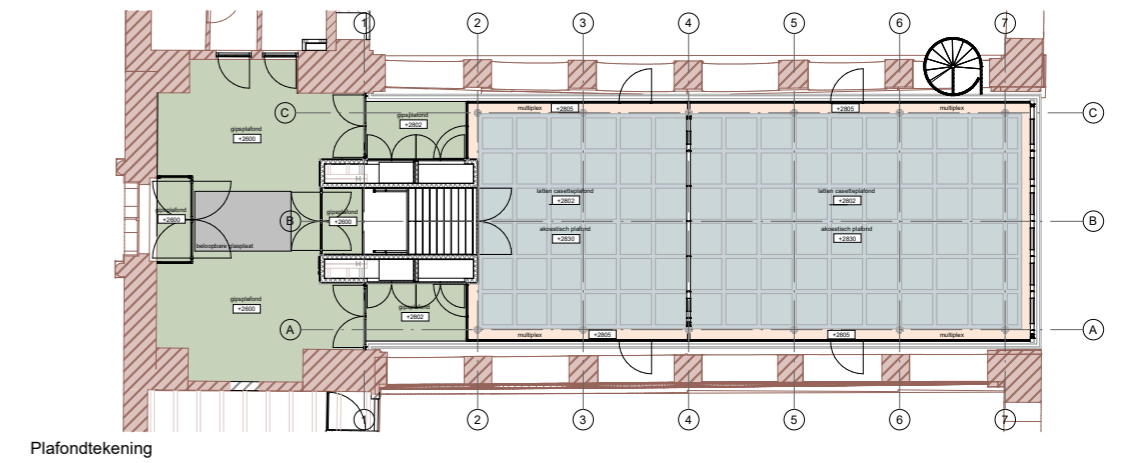

3. COLLEGEZAAL

collegezaal als nieuwe ruimte

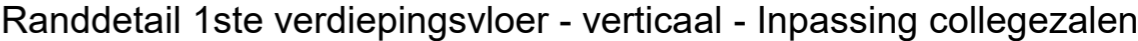

3. COLLEGEZAAL

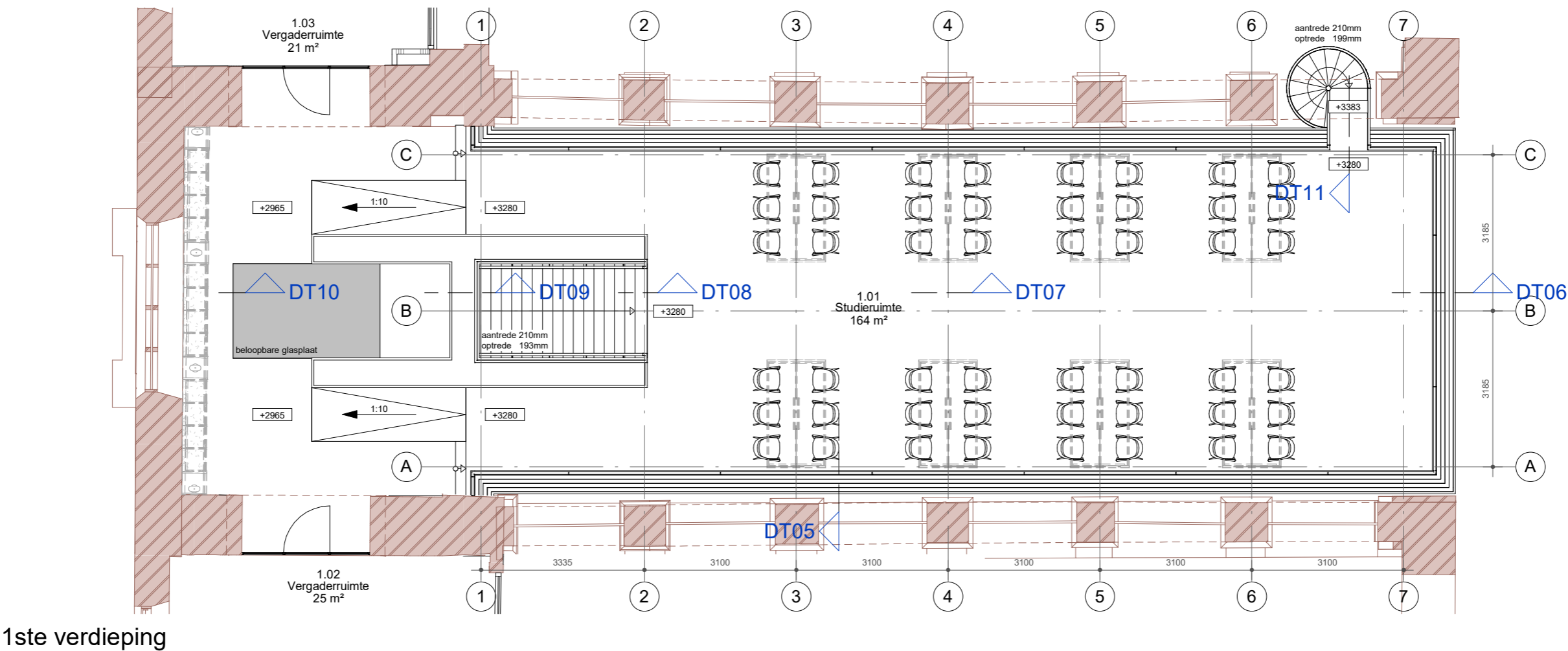

collegezaal vanaf laagkoor

4. DAKLANDSCHAP

4. DAKLANDSCHAP

daklandschap om te studeren

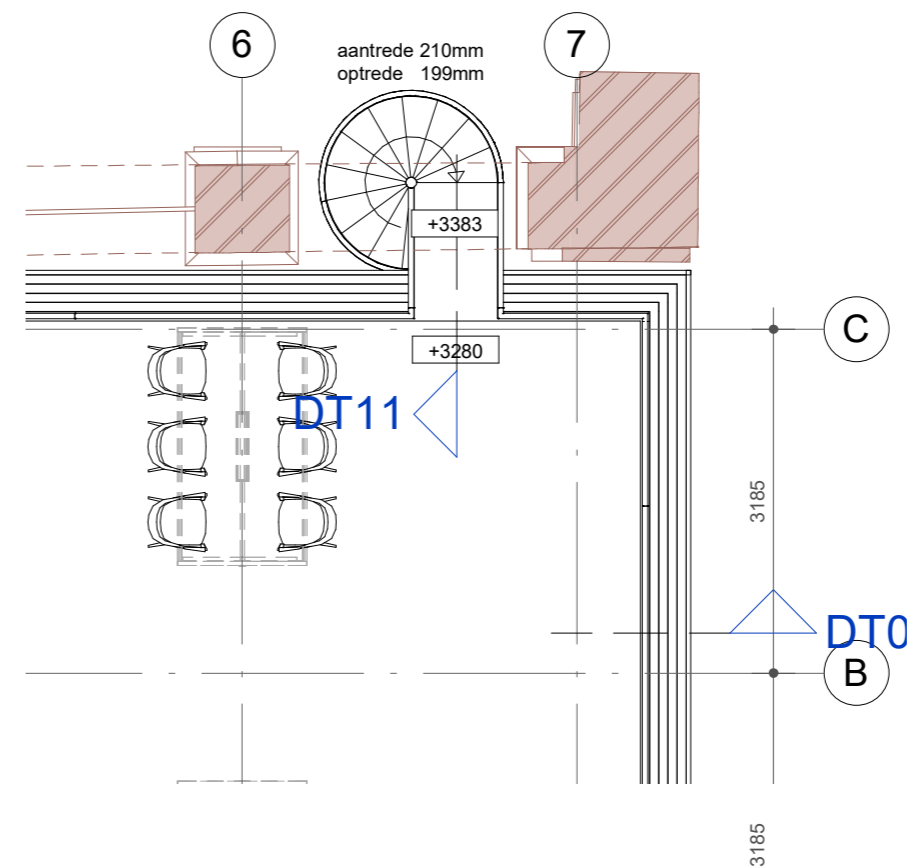
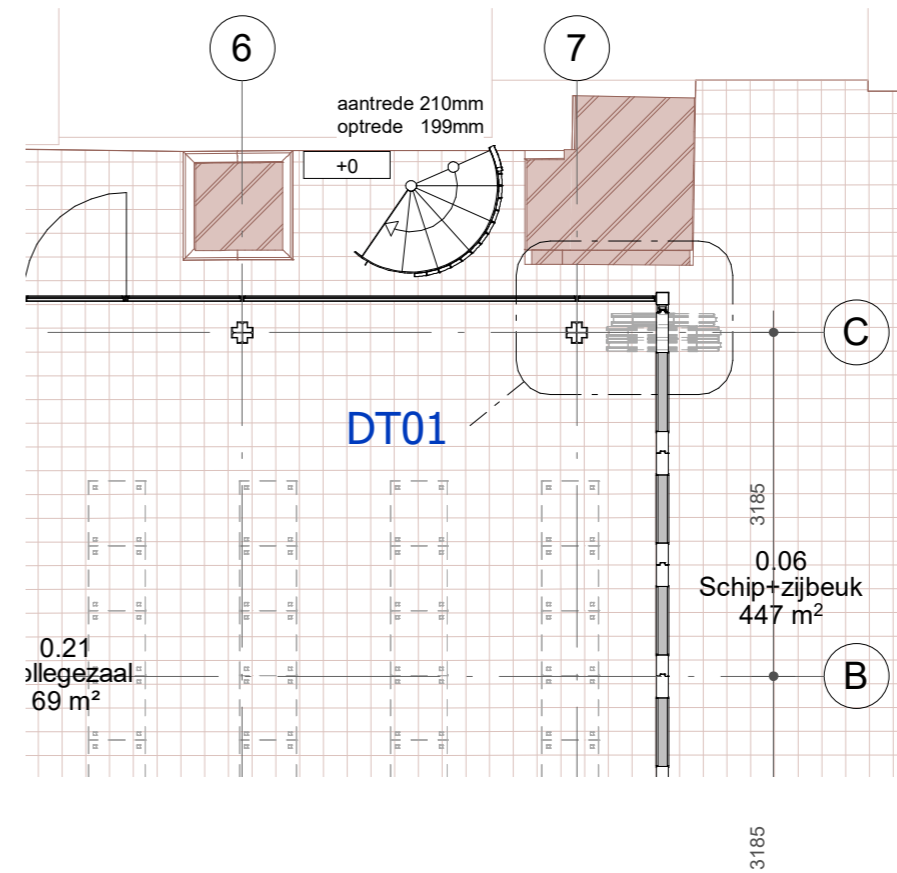
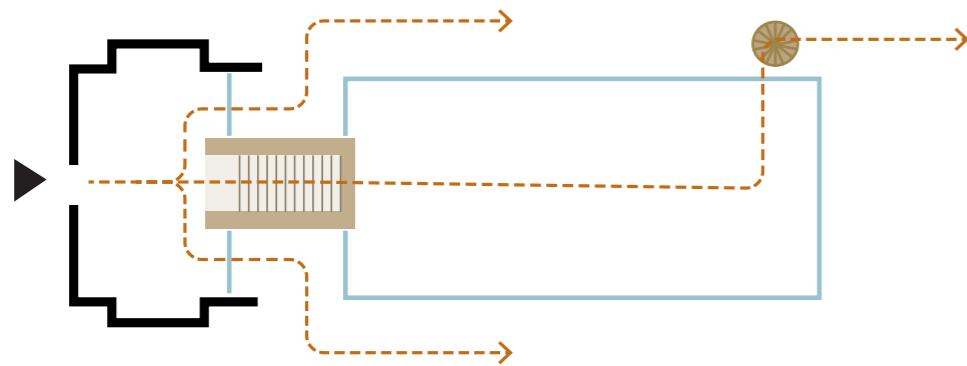
4. DAKLANDSCHAP

daklandschap tijdens een lezing

4. SPILTRAP

- Toevoegen van een tweede trap creëert een route vanuit de kerk het dek op.

4. SPILTRAP

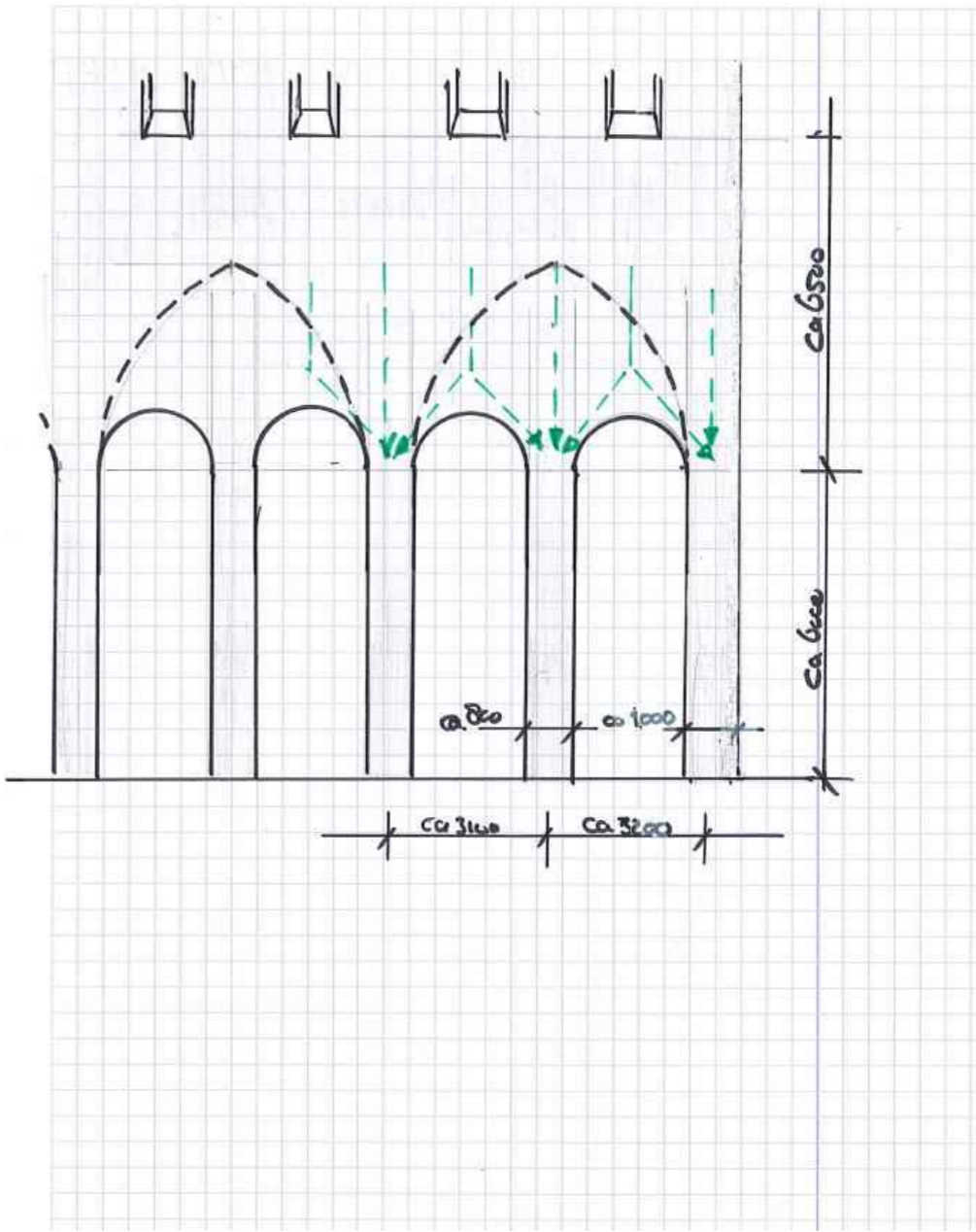
- Verwijderen van de trekstang op deze locatie volgens onderbouwing constructeur Ikabee

De trekstang in bij de 2^e kolom van links ingemetseld en de verankering is bij de 2^e kolom van links nog net te zien

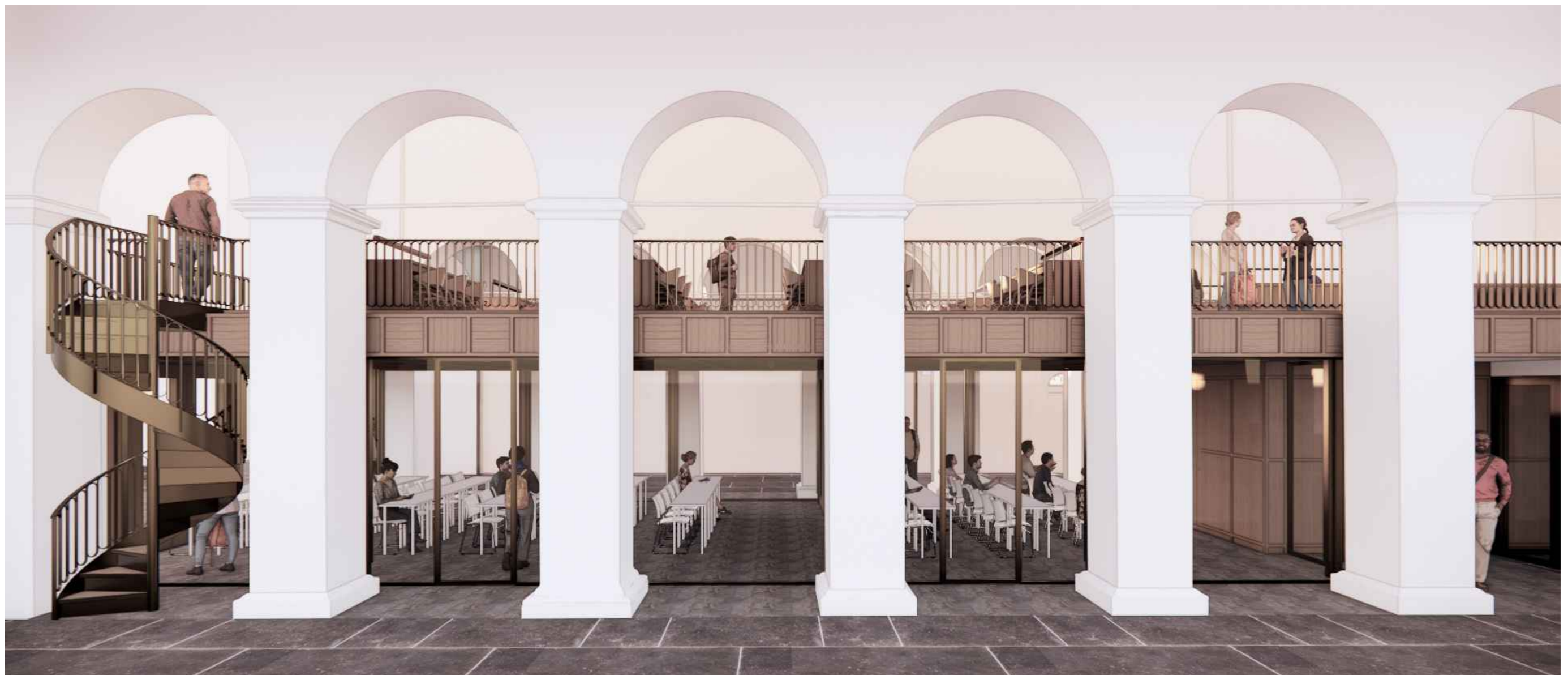
Door de grote hoeveel metselwerk en de relatief kleine boog is de spatkracht nihil

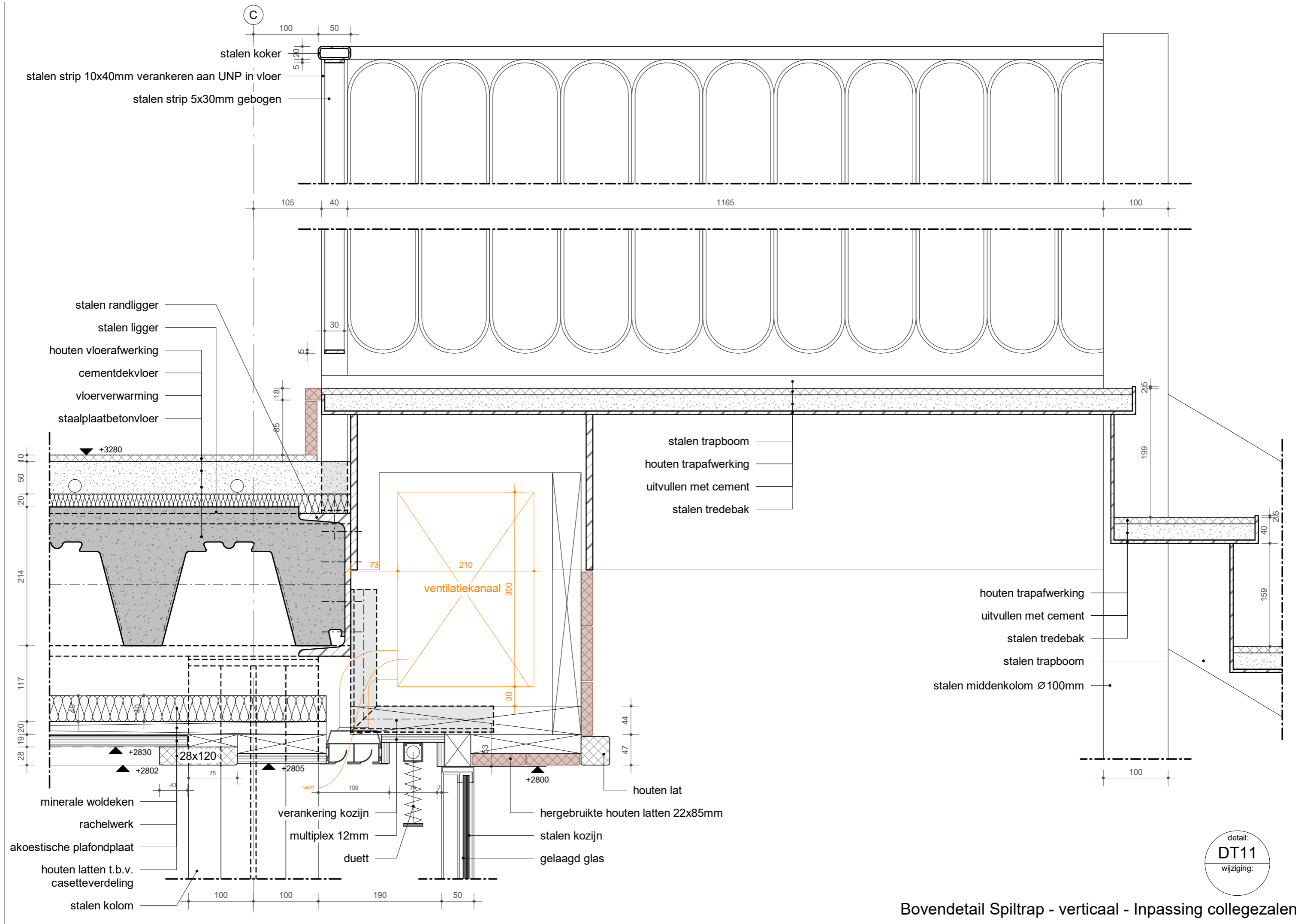
In de berekening is de meest conservatieve aanname gedaan, door een metselwerk dikte van 440mm op te nemen en de hoek van spreiding op 60gr te houden.

4. SPILTRAP

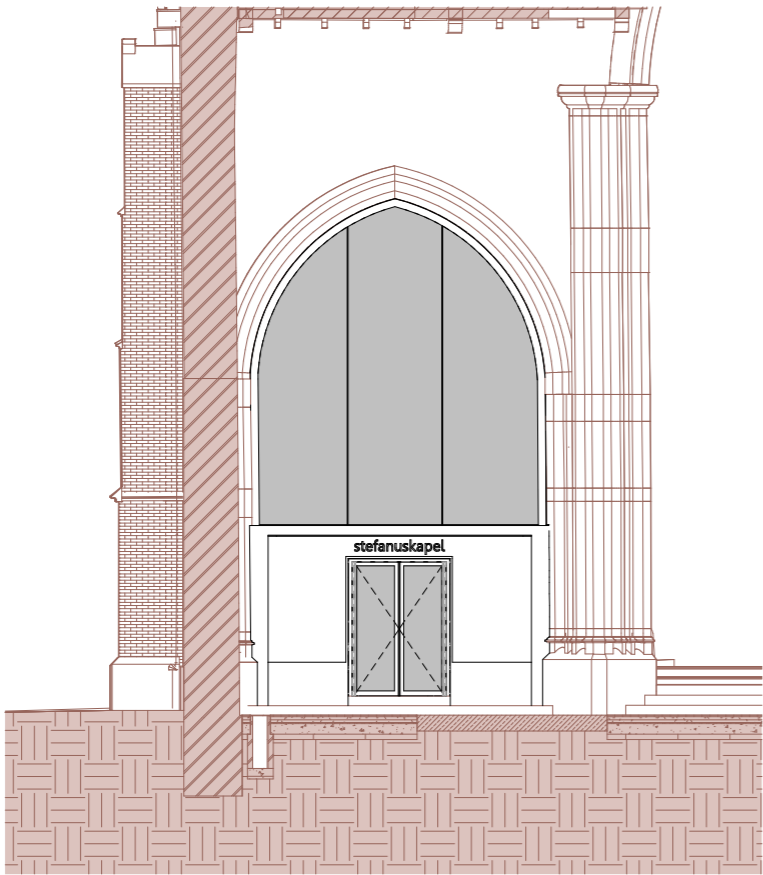
spiltrap tussen laatste boog - einde dek

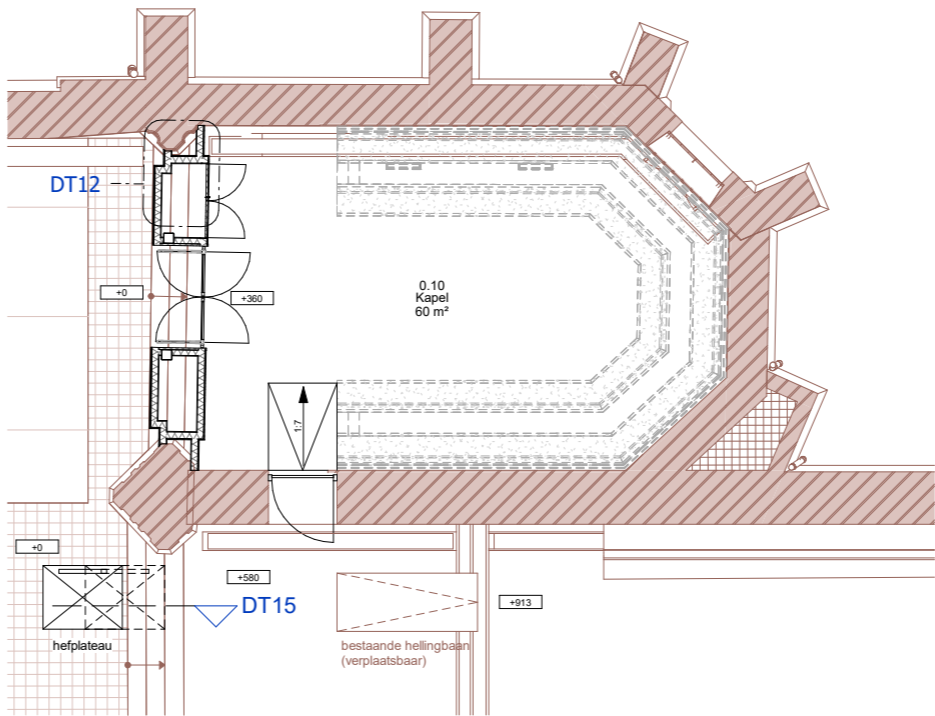

Bovendetail Spiltrap - verticaal - Inpassing collegezalen

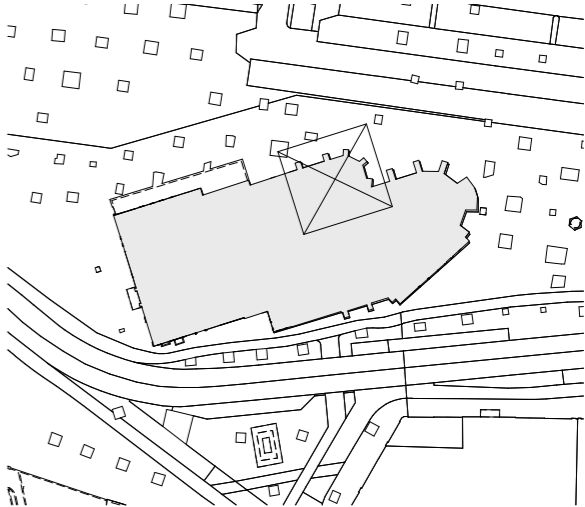
5. KAPEL

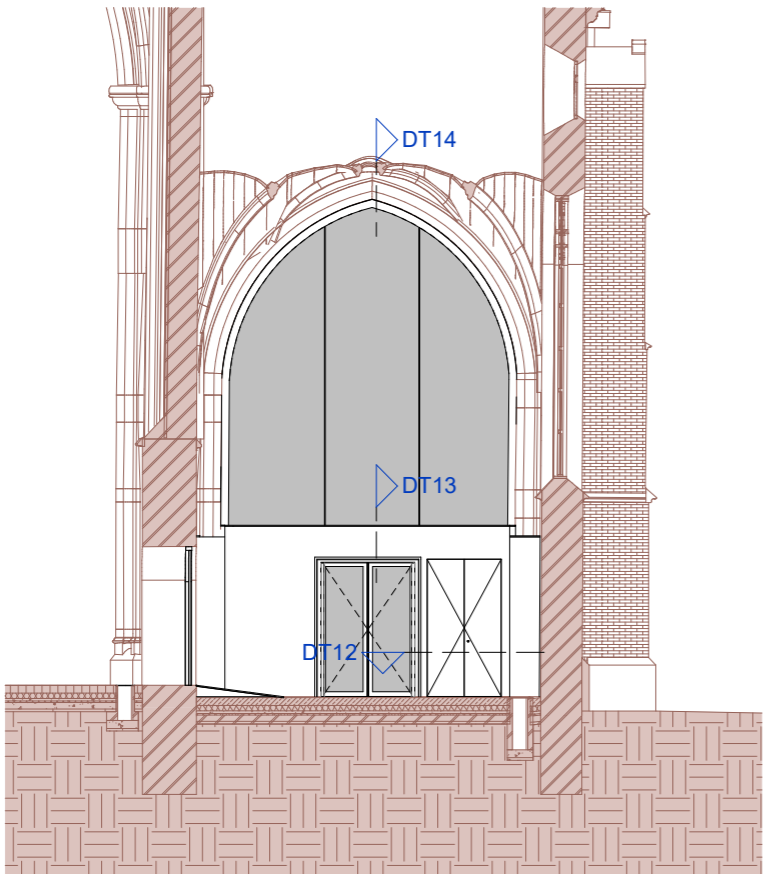
Aanzicht entree

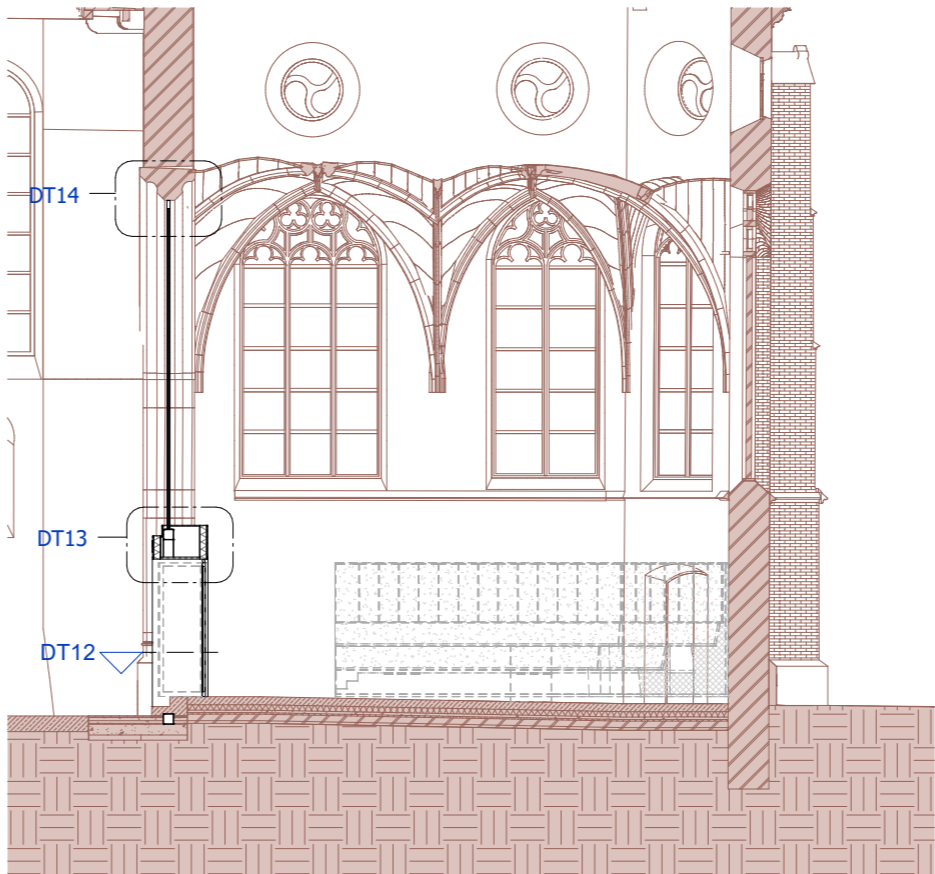
Plattegrond begane grond

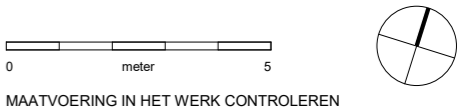
Situatieschets 1 : 1000

dwardoorsnede

Langsdoorsnede

Project : Verbouw Janskerk
Adres : Janskerkhof 26, 3512 BN Utrecht
Projectnr. : 23-2307
Tekening : TO-09
Stefanuskapel
Technisch ontwerp
Schaal : 1 : 100 A1
Status : Concept
Datum : 24-09-2025

Westsingel 9
3811 BA Amersfoort
bureau@vanhoogevest.nl
T 0031 33 4631705

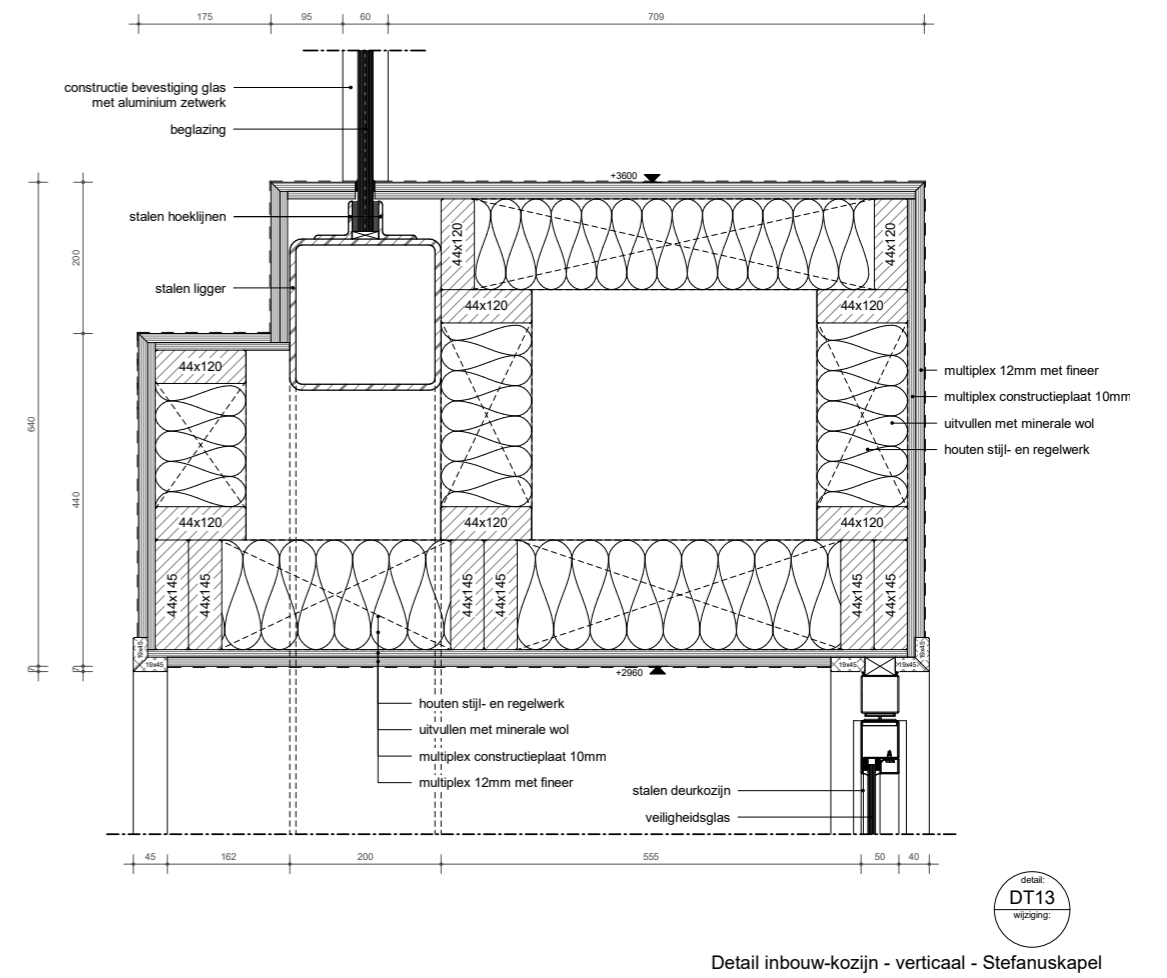
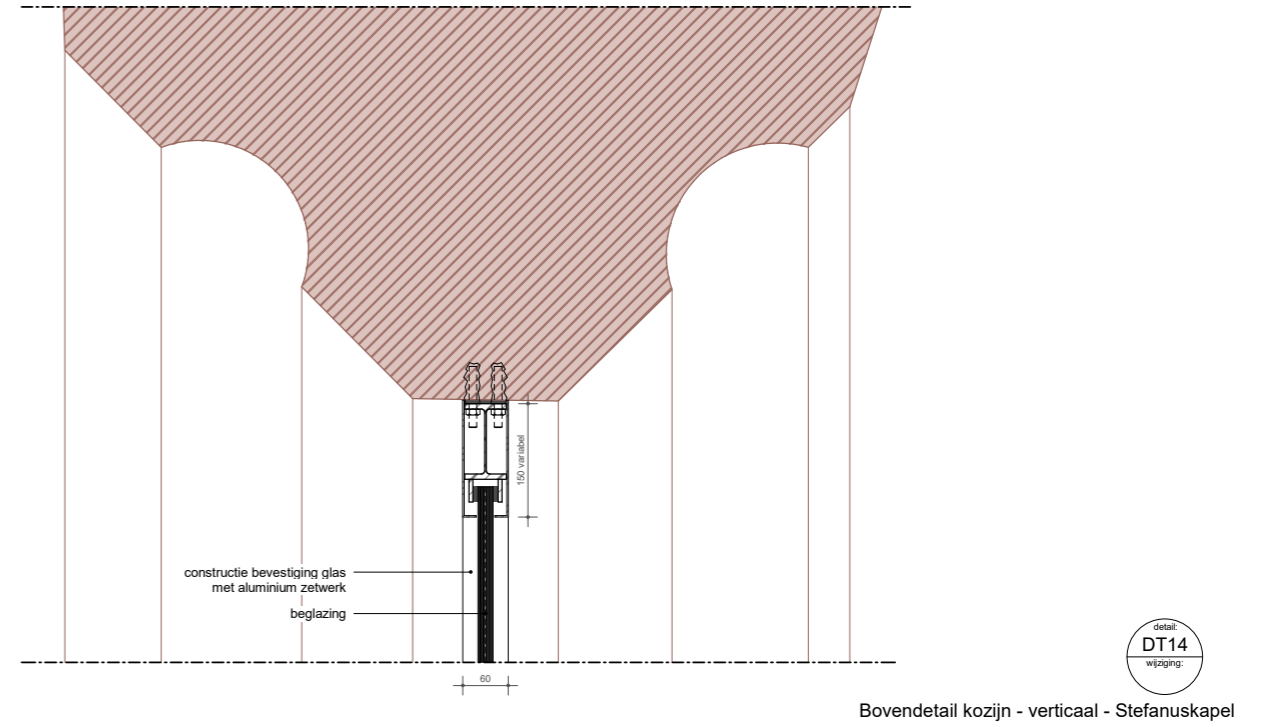
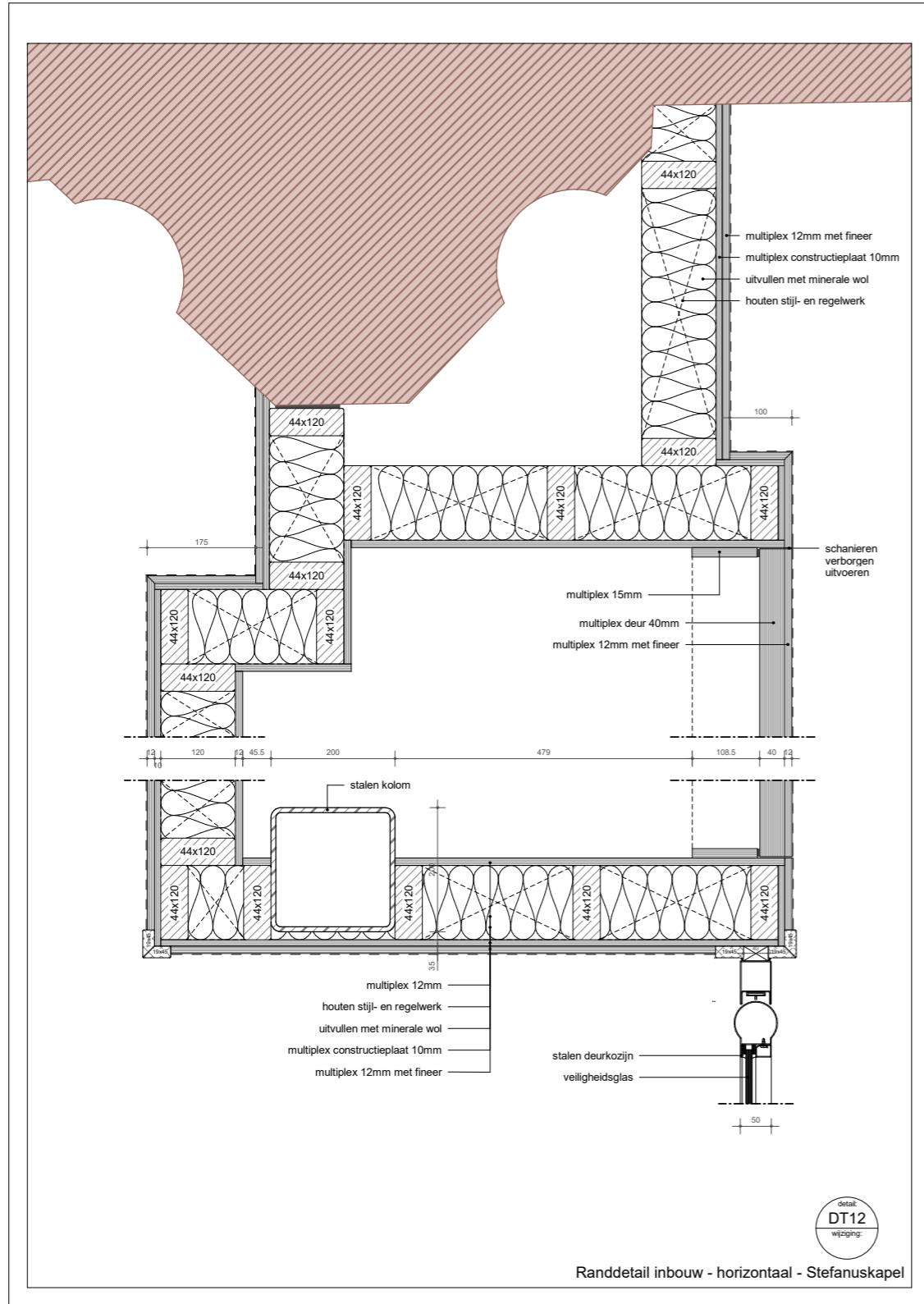
5. KAPEL

5. KAPEL

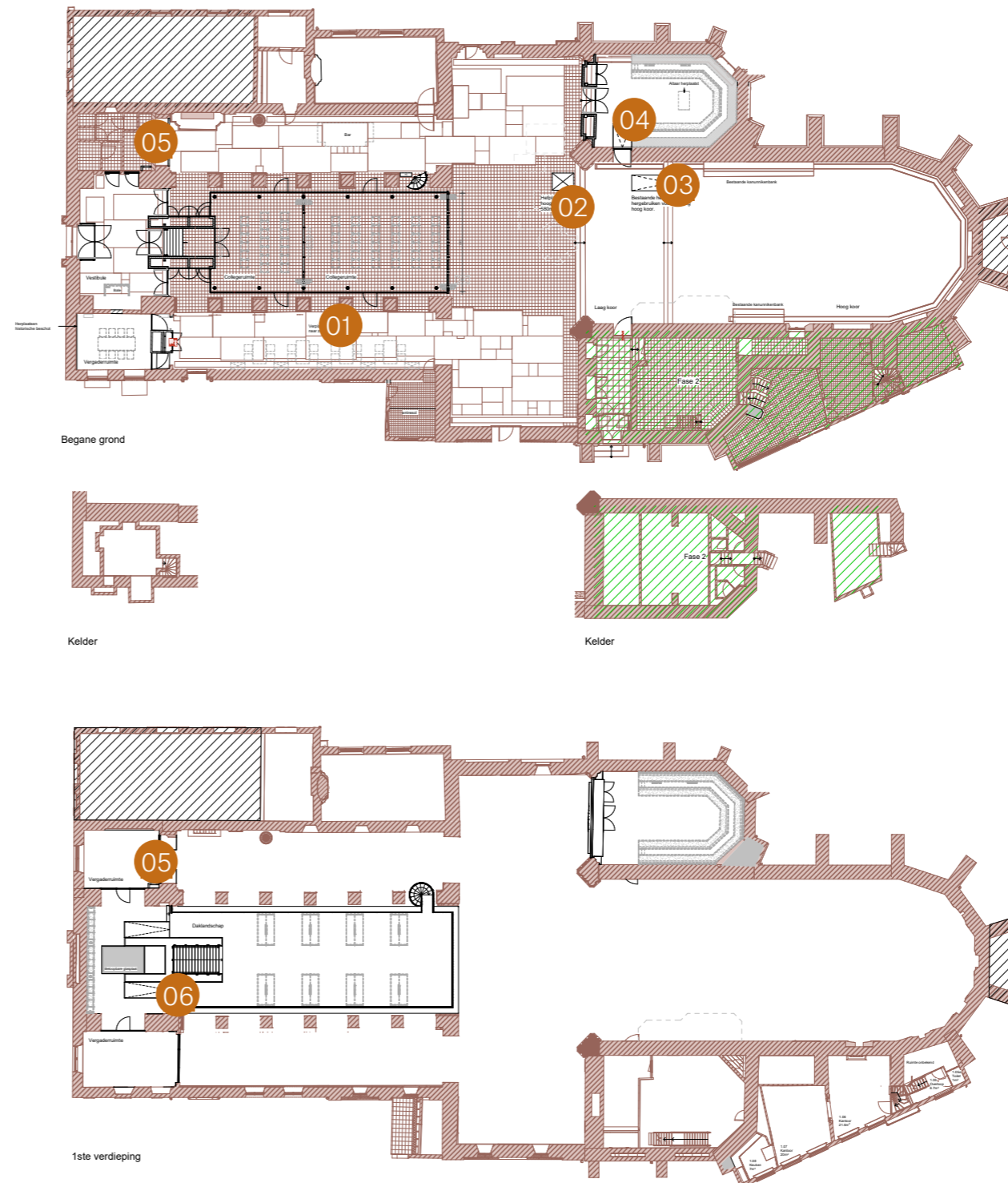

5. KAPEL

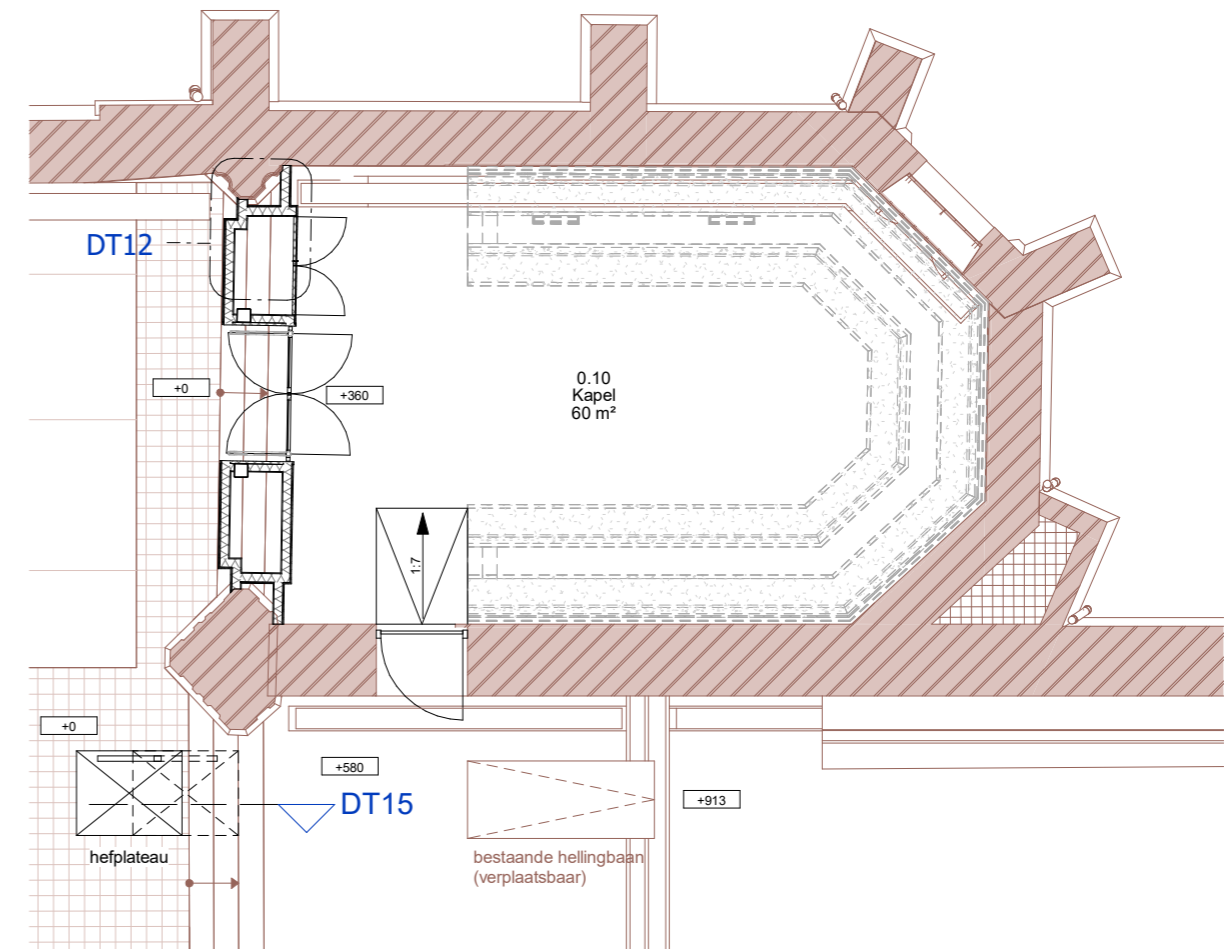
6. INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

1. verbeteren reliëf zuidbeuk
2. heffer laagkoor
3. hellingbaan hoogkoor
4. hellingbaan kapel
5. hefplateau +1
6. hellingbaan +1

6. INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

hefplateau om koor en kapel te bereiken

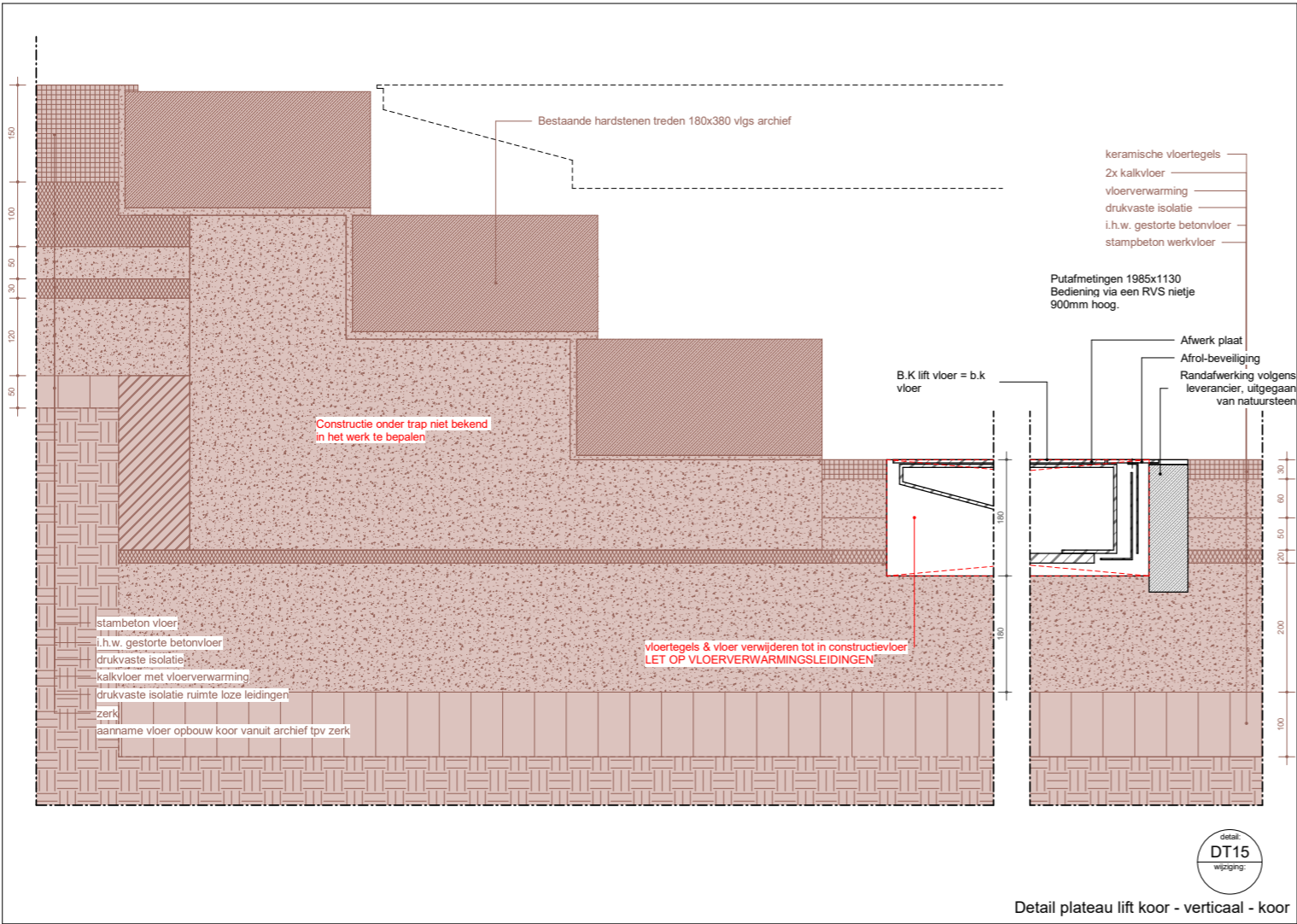

Plattegrond begane grond

6. INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

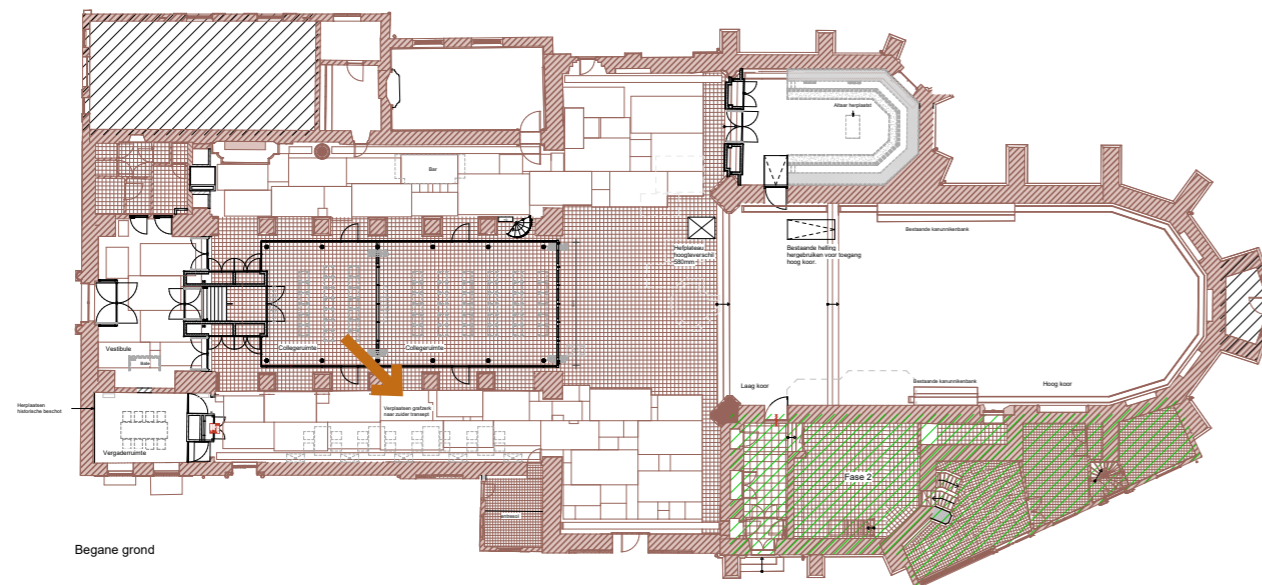

inpassing in bestaande vloer transept

6. INTEGRALE TOEGANKELIJKHEID

In het transept wordt gezocht naar een vlakke grafzerk die minder in de loop ligt. Op deze wijze kan de grafzerk met reliëf (zuidbeuk) omgewisseld worden zonder aanpassingen.

Plattegrond locatiewaarde van de grafzerken en altaarstenen; de objecten zelf vertegenwoordigen alle een hoge cultuurhistorische waarde, 2024; noorden is boven (De Fabryck, met dank aan Van Hoogetest Architecten).

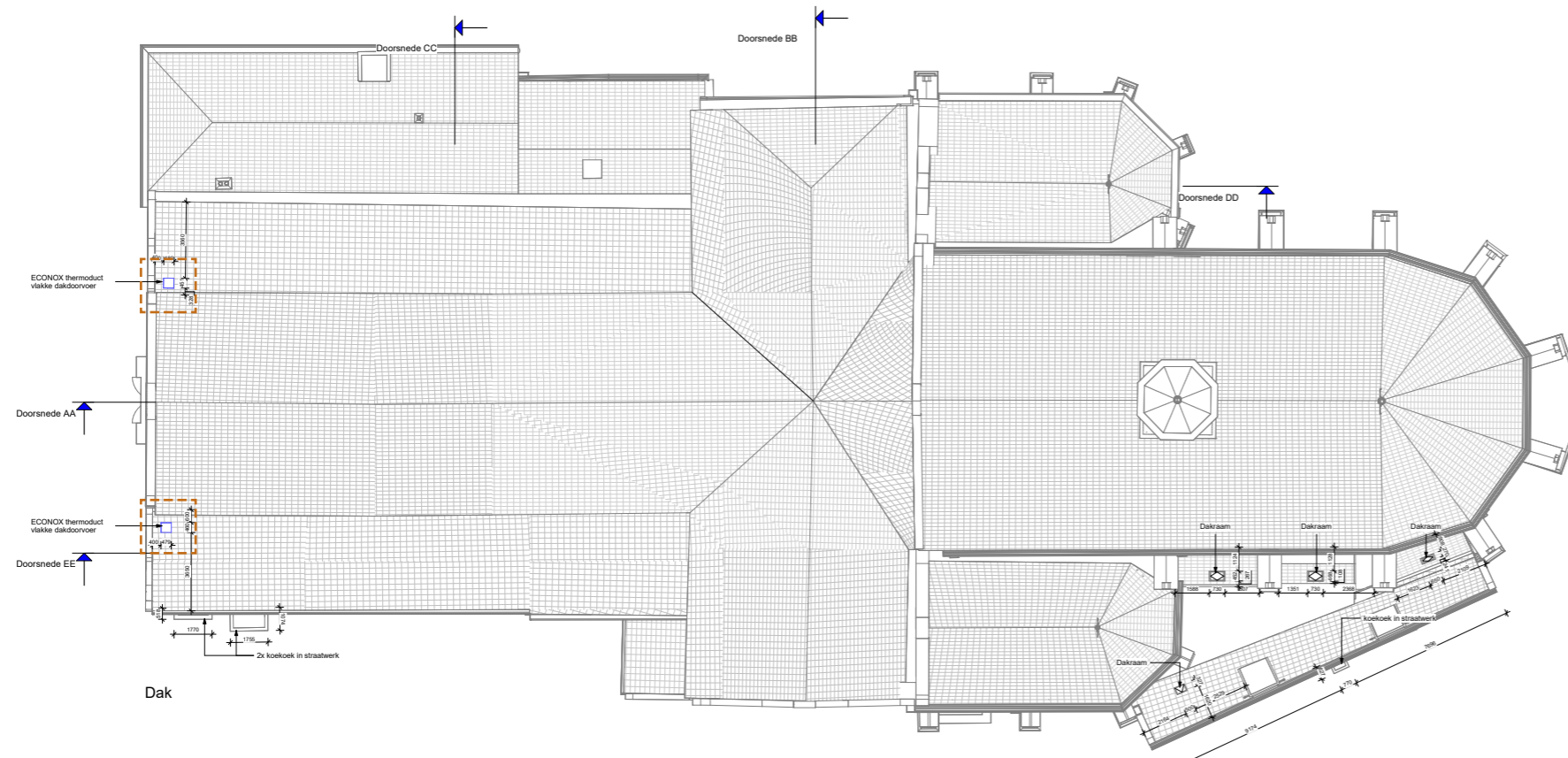
● = hoge locatiewaarde: op de oorspronkelijke locatie; locatie moet gehandhaafd blijven

● = positieve locatiewaarde: vlakbij de oorspronkelijke locatie of al sinds 1836 op de huidige locatie; zerk mag teruggelegd worden op oorspronkelijke locatie

● = indifferente locatiewaarde: sinds 1977-1981 (oorspronkelijke locatie is onbekend); locatie mag worden veranderd mits binnen de Janskerk

ROOSTERS DAK

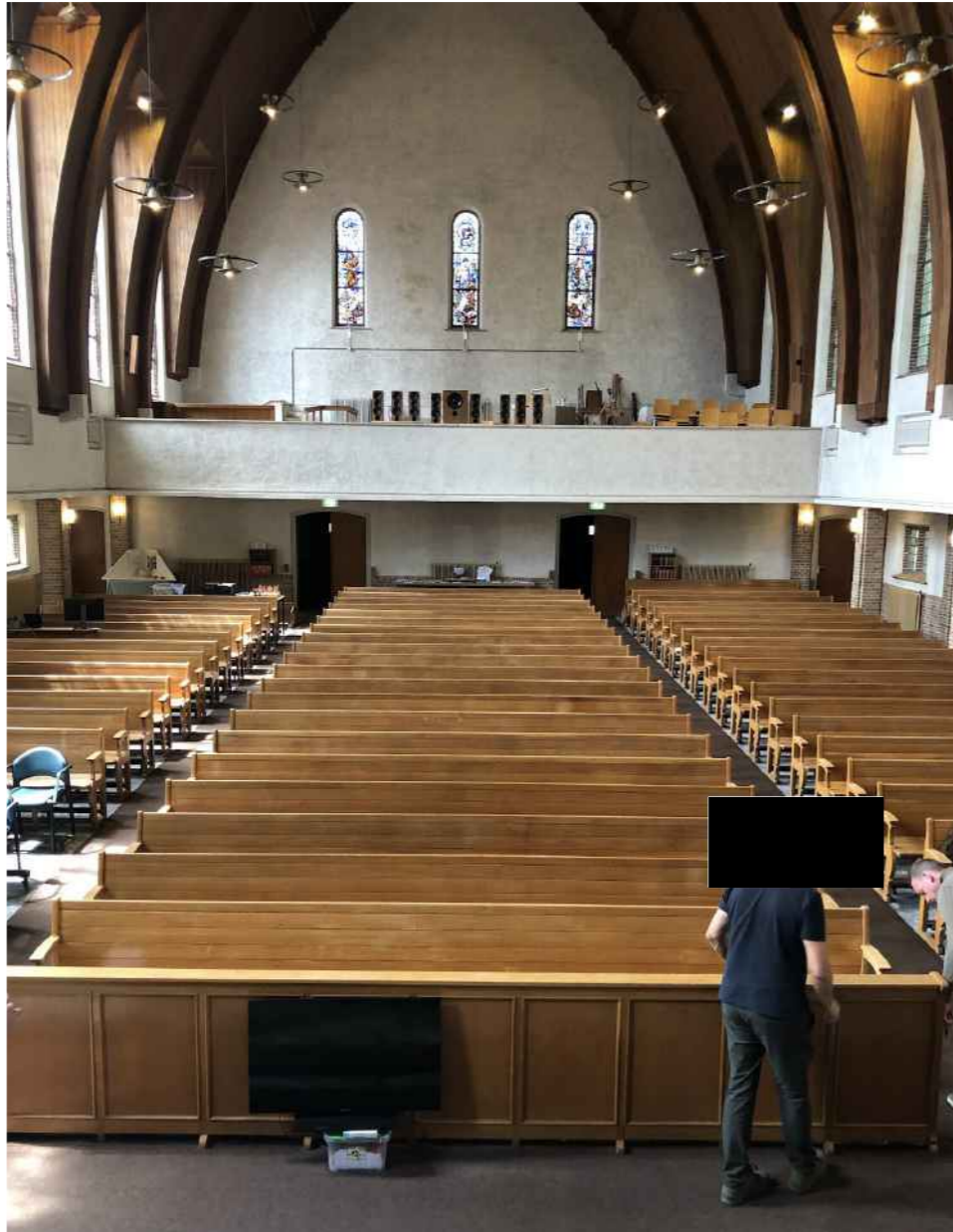

- positie roosters
- aanzuiging verse lucht
- achter klokgevel

HERGEBRUIK

De houten kerkbanken uit een kerk in Renkum worden hergebruikt en verwerkt in het houten meubel in de Janskerk

VAN
HOOGEVEST
ARCHITECTEN

Westsingel 9
3811 BA Amersfoort
033 4631705
bureau@vanhoogevest.nl